

รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑

ส่วนที่ ๑

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๑

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

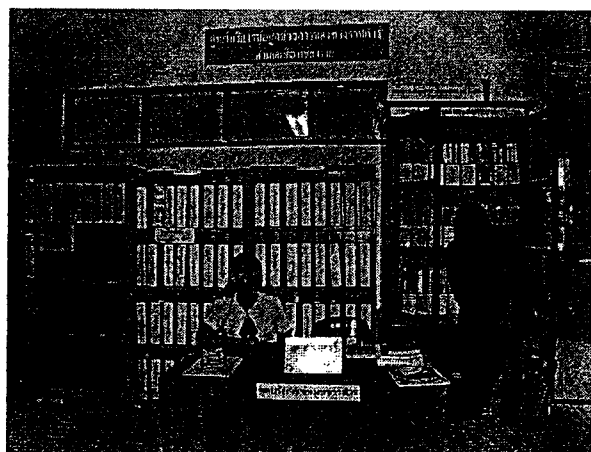
ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการ
ในการกิจที่สำคัญๆ ดังนี้

**๑. ด้านการสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ
ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ดำเนินการดังนี้**

**๑.๑ การตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์
ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง
ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการ
เพื่อบรรลุตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการกำหนด**

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ ได้ดำเนินการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ทั้งใน
ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการเพื่อบรรลุตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด สรุปได้ดังนี้

๑.๑.๑ การตรวจแนะนำตามแผนงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปี ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำโครงการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ตามแผนงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยได้ใช้งบประมาณในปี ๒๕๕๑ จำนวน ๓๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการตรวจแนะนำการปฏิบัติในราชการส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานจังหวัดและส่วนราชการประจำจังหวัดใน ๒๐ จังหวัด จังหวัดละ ๕ หน่วยงาน รวม ๘๐ หน่วยงาน และราชการส่วนท้องถิ่นใน ๒๐ จังหวัด จังหวัดละ ๖ หน่วยงาน รวม ๑๒๐ หน่วยงาน

จากการตรวจแนะนำและประเมินผลการปฏิบัติตามกฎหมายของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นส่วนใหญ่ แต่การปฏิบัติในหลายหน่วยงานยังไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้คำแนะนำและให้ข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และผู้บริหารของหน่วยงาน รวมทั้งได้แจ้งผลการประเมินให้กับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่ไปตรวจแนะนำเพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขต่อไปแล้ว (รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ๑ (๑))

๑.๑.๒ การตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด

นอกจากการตรวจแนะนำตามโครงการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ แล้ว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังได้กำหนดการตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยกำหนดจะดำเนินการตรวจแนะนำส่วนราชการ/จังหวัดที่ได้ผ่านการประเมินจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ในปี ๒๕๕๐ แล้วว่า เป็นหน่วยงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ซึ่งมีจำนวน ๒๕ หน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถรักษาระดับมาตรฐานของการปฏิบัติให้อยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์เช่นเดิม รวมทั้งส่วนราชการ/จังหวัด อีกจำนวน ๕๓ หน่วยงาน ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดอยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์ รวมหน่วยงานที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าไปตรวจติดตามในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ รวมทั้งสิ้น ๗๘ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๑ ของหน่วยงานรัฐ (รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ๑ (๒))

ทั้งนี้ ในการตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุผลตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะยังคง

กำหนดเป็นตัวชี้วัดร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการอย่างต่อเนื่องในปีต่อ ๆ ไป ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน

๑.๑.๓ การตรวจแนะนำโดยใช้กลไกผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ในปี ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับความร่วมมือจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในการสนับสนุนการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานจังหวัด หรือส่วนราชการที่จังหวัด มอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใน ๑๒ จังหวัด ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติตามตัวชี้วัดดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกทางหนึ่ง

๑.๑.๔ ผลการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐตาม ตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

การประเมินผลหน่วยงานที่มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จ ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในปี ๒๕๕๑ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ จึงยังไม่สามารถรายงานได้ อย่างไรก็ดี จากผลการประเมินในปี ๒๕๕๐ ที่ผ่านมามีปรากฏว่า มีหน่วยงานที่สามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดอยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์ มีจำนวน ๒๕ หน่วยงาน และหน่วยงานที่ไม่สามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดที่อยู่ในระดับที่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๑๙๑ หน่วยงาน (รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ๑ (๓))

๑.๑.๕ แนวทางการแก้ไข

จากผลการประเมินดังกล่าวจะเห็นว่า แม้สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้ดำเนินการออกตรวจแนะนำหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นเป้าหมายตาม ตัวชี้วัดของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอย่างต่อเนื่อง ก็ยังปรากฏว่า ยังมีหน่วยงานที่ไม่สามารถ ปฏิบัติตามตัวชี้วัดได้ครบถ้วนถูกต้องตามคำแนะนำเป็นจำนวนมาก ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการพบข้อเท็จจริงจากการออกไปตรวจแนะนำในหน่วยงานต่าง ๆ ว่า การให้ ความสำคัญกับการปฏิบัติตามตัวชี้วัดของผู้บริหารของหน่วยงาน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญใน ลำดับแรก ซึ่งหากหน่วยงานใดที่ผู้บริหารให้ความสนใจและมีการกำชับเจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญ กับการปฏิบัติตามตัวชี้วัดนี้อย่างเคร่งครัด หน่วยงานนั้น ๆ ก็จะสามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดได้ อย่างถูกต้องครบถ้วน

ปัญหาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาจมีมาตรการในการกระตุ้นให้ผู้บริหารของหน่วยงาน ต่าง ๆ ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากขึ้น ซึ่งอาจใช้มาตรการทางการบริหารโดยใช้กลไกของมติ คณะรัฐมนตรี มาตรการทางสังคม หรือมาตรการทางวินัยกับผู้บริหารหน่วยงานที่ละเลยการปฏิบัติ ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการและตัวชี้วัดดังกล่าว จนมีผลทำให้การปฏิบัติไม่ประสบผลสำเร็จ

ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ การใช้กลไกการตรวจแนะนำผ่านผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งการรณรงค์เรื่องนี้ให้เข้มข้นอย่างต่อเนื่องต่อไป ก็เป็นเรื่องที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรจะต้องดำเนินการควบคู่กันไปด้วย

๑.๒ การจัดโครงการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๒.๑ ความเป็นมา

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนและส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งหลักการของกฎหมายดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการเมืองการปกครอง การบริหาร ที่รัฐบาลได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ สอดคล้องกับนโยบายนายกรัฐมนตรีที่ให้ข้าราชการปฏิบัติงานโดยใช้หลัก ประหยัด ประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม โดยมีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวมทั้งทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ตลอดระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐยังคงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายนี้อยู่ในวงที่จำกัด และการปฏิบัติยังไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย นอกจากนี้ โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ ให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง ในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานทุกแห่งตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ดังนั้น เพื่อเป็นการประเมินผลความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหน่วยงานของรัฐ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จึงได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดำเนินการโครงการทดสอบความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อประเมินผลความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ และเจ้าหน้าที่

ทั่วไปในส่วนราชการระดับกระทรวง กรม และจังหวัด เพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาดังตรงประเด็น

๑.๒.๒ การดำเนินการ

การจัดโครงการทดสอบความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ทั่วไประดับ ๓ - ๘ ของกระทรวง กรม และจังหวัด และเพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาดังตรงประเด็น โดยในการดำเนินการทดสอบได้แบ่งแบบทดสอบออกเป็น ๒ ชุด คือ แบบทดสอบปรนัย เป็นการทดสอบความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และแบบทดสอบอัตนัย เป็นการวิเคราะห์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยได้ดำเนินการจัดการทดสอบไปแล้วจำนวน ๒ ครั้ง และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ อย่างดียิ่ง ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

๑.๒.๒.๑ ครั้งที่ ๑ จัดทดสอบ จำนวน ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๔๐ คน รวมทั้งสิ้น ๒๔๐ คน ใช้เวลาทดสอบในช่วงเดือนเมษายน - กันยายน ๒๕๕๐

๑.๒.๒.๒ ครั้งที่ ๒ จัดทดสอบ จำนวน ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๔๐ คน รวมทั้งสิ้น ๒๔๐ คน ใช้เวลาทดสอบในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐

ผู้ได้รับคะแนน ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป ถือว่าเป็นผู้มีผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดี

๑.๒.๓ ผลการดำเนินการ

๑.๒.๓.๑ จากการทดสอบตามโครงการดังกล่าวปรากฏว่า มีผู้ได้รับคะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปจำนวนทั้งสิ้น ๑๑๑ คน จากผู้เข้ารับการทดสอบทั้งสิ้นจำนวน ๔๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๒

๑.๒.๓.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดให้มีพิธีมอบเกียรติบัตรให้กับผู้มีผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีดังกล่าว โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นผู้มอบในวันจัดสัมมนาในโอกาสที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ครบรอบ ๑๐ ปี เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

๑.๒.๓.๓ จากผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีไม่มากนักเพียงร้อยละ ๒๓.๑๒ เมื่อเทียบกับจำนวนผู้เข้ารับการทดสอบทั้งหมด จึงเป็นเรื่องที่สำนักงาน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อย่างเข้มข้นและต่อเนื่องต่อไป รวมทั้งการนำมาตรการทางการบริหารมาช่วยในการกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะผู้บริหารทุกระดับให้ความสนใจตื่นตัวในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการมากขึ้น

๒. การติดตามประเมินผลจากรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

ในการประมวลผลข้อมูลการรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น มีจำนวนแบบรายงานที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับผ่านทางอีเมลของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑,๑๕๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๗ ของจำนวนหน่วยงานรัฐทั้งหมด ๙,๓๓๘ หน่วยงานที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

จากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ได้รายงานกลับมายังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในปี ๒๕๕๐ พบว่า มีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๒.๑ ปัญหาการรายงานประจำปีของหน่วยงานรัฐที่มีการรายงานไม่สม่ำเสมอ

๒.๒ ปัญหาการขาดการตรวจสอบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานภายในระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด รวมถึงหน่วยงานระดับจังหวัดกับกรมการปกครองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานรัฐภายในสังกัดแต่ละแห่งขาดประสิทธิภาพ ล่าช้าจากการที่ไม่ได้รับคำปรึกษาชี้แนะตลอดจนการตรวจสอบการทำงาน

๒.๓ ปัญหาเชิงคุณภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ของหน่วยงานรัฐอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ ซึ่งมีสาเหตุสำคัญสองประการจาก

๒.๓.๑ ปัญหาความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่/ผู้บริหารหน่วยงาน

๒.๓.๒ ปัญหาการสนับสนุนของผู้บริหารหน่วยงาน

ปัญหาเหล่านี้นับเป็นปัญหาพื้นฐานที่ยังคงเป็นปัญหาควบคู่กับการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐมานานนับแต่กฎหมายประกาศใช้ แต่ทั้งนี้แนวโน้มของความเปลี่ยนแปลงและคลี่คลายในอนาคตน่าจะดีขึ้น จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ที่ให้ความเห็นชอบแนวทางการดำเนินการเพื่อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทั้งหมดถือเป็นนโยบายสำคัญในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ โดยกำหนดให้นำเรื่องการจัดระบบและการดำเนินงานเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และการสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI)

ประสิทธิภาพของหน่วยงานรัฐทุกแห่งเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งก็น่าจะช่วยให้เกิดความตื่นตัวในการปรับปรุงการทำงานอย่างขนานใหญ่ในแต่ละหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เสียคะแนนตัวชี้วัดเรื่องความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ (รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ๒)

๓. การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจพิจารณา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งยืนยันผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจแก้ไขแล้วไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง เพื่อดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ อธิภัทร์ เสรีรังสรรค์ เป็นประธาน และคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่ไม่สามารถเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาได้ทัน จึงจะต้องรอไว้นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรหลังจากมีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งต่อไป

และเนื่องจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะแก้ไขเพิ่มเติมเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายในการเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่จะทำให้เกิดความโปร่งใสของระบบราชการทั้งระบบ จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างเดิมที่ได้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง โดยได้จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๔. การจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๔.๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทำการศึกษาและเตรียมการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสหภาพยุโรป และมาตรฐานนานาชาติในหลายๆ ประการ เช่น การส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุมด้านการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

และความเป็นส่วนตัวในระดับนานาชาติ (International Conference of Personal Data and Privacy Protection) ตลอดจนการจัดประชุมสัมมนาเรื่องดังกล่าวขึ้นในประเทศไทยหลายครั้ง รวมทั้งว่าจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้จัดทำความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณาและดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ยกร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ขึ้นอีกฉบับหนึ่ง และได้ผ่านการระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ

๔.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ขณะนี้เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕. การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ มีการศึกษาวิจัยที่สำคัญ ๕ โครงการคือ

๕.๑ โครงการวิจัย “เรื่องการพัฒนาเพื่อจัดทำมาตรฐานความโปร่งใส และตัวชี้วัดความโปร่งใสหน่วยงานรัฐ”

๕.๒ โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด”

๕.๓ โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการประเมินผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ : แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมและกลไกการตรวจสอบของประชาชนภายใต้สภาวะแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม”

๕.๔ โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการวิเคราะห์ และจัดทำรายงานประมวลผลการศึกษาวิจัยการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐”

๕.๕ โครงการศึกษาวิจัยและจัดทำรายงานประมวลผลข้อมูลการติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ”
(รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ๓)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดทำโครงการศึกษาวิจัย “โครงการกำหนดมาตรฐานความโปร่งใสและเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานภาครัฐ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดในการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงาน

ภาครัฐที่มีความเหมาะสมกับการบริหารราชการ ทั้งรูปแบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนารูปแบบและวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ภาครัฐโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผลของการศึกษาได้กำหนดให้มีมาตรฐานความโปร่งใสที่เป็นที่ต้องการของเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน รวม ๗ ด้าน และตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๔๔ ตัวชี้วัด ดังนี้

- (๑) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการจัดหาพัสดุ (การจัดซื้อจัดจ้าง) มี ๔ ตัวชี้วัด
- (๒) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงาน มี ๗ ตัวชี้วัด
- (๓) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน มี ๗ ตัวชี้วัด
- (๔) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงานบุคคล มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๕) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงบประมาณ มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๖) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการติดตามและประเมินผล มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๗) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ

ของประชาชน มี ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐานความโปร่งใสหน่วยงานของภาครัฐ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ส่งเสริมสิทธิการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชน รวมทั้งเป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ที่นำไปสู่การบริหารราชการแผ่นดินที่มีความโปร่งใสโดยเฉพาะการส่งเสริมการรับรู้ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและกระบวนการดำเนินการของภาครัฐ

การสร้างเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสดังกล่าวนี้ มีประโยชน์ต่อภาคประชาชน เช่น ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการรับบริการจากเจ้าหน้าที่รัฐ สามารถรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารและกระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐได้ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ ขณะเดียวกันก็มีประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐเช่นกัน คือ เจ้าหน้าที่ของภาครัฐมีข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายในองค์กร มีมาตรฐานและแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและสามารถลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้ และเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้จัดทำ “โครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับหน่วยงานภาครัฐเพื่อมีความพร้อมทางด้านข้อมูลข่าวสารของราชการในการรองรับการตรวจประเมินของหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน

(๒) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้อย่างครบถ้วนมากขึ้น

(๓) เพื่อผลักดันการพัฒนาเทคโนโลยีในการดำเนินการและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐด้านความโปร่งใส โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่ได้พัฒนาขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๔) เพื่อวิเคราะห์ผลการตรวจประเมิน และสร้างเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติงาน (Benchmark) ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในปีต่อไปเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว

๖. ด้านความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีนโยบายสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เข้าร่วมประชุมในเวทีระหว่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การพัฒนาระบบการตรวจสอบความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ การต่อต้านการคอร์รัปชัน และการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดระบบข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาททำที่ของไทยในเวทีระหว่างประเทศ อย่างต่อเนื่อง เช่น การประชุมคณะทำงานพหุวิชาชีพอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบเอเปค เป็นต้น

การเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศนับเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะได้เรียนรู้ และรับทราบประสบการณ์ แนวคิดใหม่ๆ ของผู้เชี่ยวชาญของแต่ละประเทศ ที่จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง และพัฒนางานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนางานให้รองรับความต้องการของประชาชนในปัจจุบันได้อย่างครบถ้วน การเข้าร่วมการประชุม และการสร้างเครือข่ายกับประเทศต่างๆ จะเป็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างประเทศต่างๆ ในระยะต่อไปด้วย

ในปี ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เข้าร่วมการประชุมสำคัญๆ ในต่างประเทศหลายครั้ง เช่น

๖.๑ การประชุม APEC Electronic Commerce Steering Group : APEC ECSG ครั้งที่ ๑๗ การประชุมคณะทำงานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการประชุมคณะทำงานกลุ่มย่อยด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ณ สาธารณรัฐเปรู

๖.๒ การประชุม East Asia Workshop on Transparency and Integrity in the Water Sector โดย IBON Foundation, Inc. and the Water Integrity Net (WIN) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม การประชุมดังกล่าวเป็นการร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านพัฒนาระบบการตรวจสอบความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ และการต่อต้านการคอร์รัปชัน ซึ่งการประชุมดังกล่าวจะเป็นโอกาสที่ดีในการรับทราบข้อมูล ความคืบหน้า และความเคลื่อนไหวของการพัฒนาระบบการตรวจสอบความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ ตลอดจนการได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์กับผู้เข้าร่วมประชุมนานาชาติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นองค์กรหลักในการติดตามประเมินผลความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐต่อไป จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ณ เมือง Quezen สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๖.๓ การประชุม ๒๓rd International Information Security Conference (SEC ๒๐๐๘) ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ กันยายน ๒๕๕๑ ณ กรุงมิลาน ประเทศอิตาลี โดยมีประเทศอิตาลีเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการ นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นสูง ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ และเอกชนจากประเทศต่าง ๆ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวด้วย (รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ๔)

๗. ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตนเองและรู้จักใช้สิทธิในการขอทราบข้อมูลข่าวสารของราชการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมทั้งตระหนักและเห็นความสำคัญของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้จัดอบรม/สัมมนาให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งเป็นการดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ การสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ

๗.๑.๑ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๔ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑,๓๓๕ คน

๗.๑.๒ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แก่ผู้นำชุมชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๑ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๐๙ คน

๗.๒ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์

๗.๒.๑ เผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุ ผลิตสโปตวิทยุ จำนวน ๒ เรื่อง ออกอากาศทางสถานีวิทยุทั่วประเทศ จำนวน ๙๕๓ ครั้ง

๗.๒.๒ เผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การจัดพิมพ์หนังสือ รายงานประจำปี ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) การจัดพิมพ์หนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวจ.) ปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐ การจัดพิมพ์และเผยแพร่จุลสาร จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๔ ฉบับ และการจัดพิมพ์โปสเตอร์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ แผ่น

๗.๒.๓ การผลิตและเผยแพร่วีดิทัศน์ เรื่อง “๑ ทศวรรษ : พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯกับการสร้างความโปร่งใสในสังคมไทย”

๗.๒.๔ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์โดยไม่ใช้งบประมาณ เช่น การสนทนาสดในรายการวิทยุ การเขียนข่าวแจกให้สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ สมาคมสื่อมวลชน สถานีวิทยุโทรทัศน์และหน่วยงานอื่น ๆ การเขียนบทความลงพิมพ์ในจุลสารและวารสารเป็นประจำทุกเดือน เช่น วารสารอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี วารสารกรมประชาสัมพันธ์ การเขียนข่าว/กิจกรรม บทความลงเว็บไซต์หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น
(รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ๕)

๘. ด้านการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่งได้กำหนดให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ในหลายกรณี เช่น กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ ไม่จัดข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ รวมทั้งไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชนได้มีคำขอตามมาตรา ๑๑ หรือเมื่อเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ (ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ - เดือนกันยายน ๒๕๕๑) ประชาชนได้ใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๓๒๔ เรื่อง ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียน ได้พิจารณาดำเนินการเป็นที่ยุติแล้วทั้งหมด และพบว่าประมาณร้อยละ ๖๐ ของเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เป็นการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

การร้องเรียนส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการขอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นไม่ดำเนินการจัดหาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่ประชาชนผู้ร้องขอภายในเวลาอันสมควร แม้ว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ จะเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ (๘) ออกประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศสอบราคา และประกาศประกวดราคา ไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้มีกำหนดระยะเวลาอย่างน้อย ๑ ปี และต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือน ตามแบบ สขร. ๑ ไว้ให้ประชาชนตรวจดู ประกอบกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้มีแนวคำวินิจฉัยหลายเรื่องเกี่ยวกับกรณีที่ประชาชนได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ โดยวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนผู้ร้องขอมาโดยตลอด เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องของความลับทางการค้า หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคเฉพาะของผู้ประกอบการ หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จะมีคำวินิจฉัยไม่ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผย แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางหน่วยยังมิได้คำนึงถึงในเรื่องนี้ ทำให้ประชาชนต้องใช้สิทธิร้องเรียน และใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการละเลยไม่ให้ความสำคัญของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ดังนั้น จึงสมควรที่จะได้มีการกำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญ และปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอ ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงก็สามารถใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐได้ด้วย การดำเนินการที่ผ่านมาคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ให้หน่วยงานรัฐกำกับการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง ป้องกันมิให้ข้อมูลข่าวสารของราชการสูญหายหรือไม่มีให้ประชาชนตรวจดูอย่างเคร่งครัด

สำหรับสถิติการดำเนินการเรื่องร้องเรียน ซึ่งการดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ (ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ - เดือนกันยายน ๒๕๕๑) แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ (๑) เรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีหน่วยงานรัฐ

ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ประมาณ ๓๒๔ เรื่อง ซึ่งได้ดำเนินการยุติเรื่องแล้วทั้งหมด และ (๒) กรณีร้องเรียนเพื่อให้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ที่หน่วยงานของรัฐแจ้งว่าไม่มีตามที่ผู้ร้องขอ แต่ผู้ร้องขอไม่เชื่อว่าการแจ้งผลดังกล่าวมีผู้ใช้สิทธิ ร้องเรียน เพื่อให้มีการตรวจสอบในช่วงระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๕๐ รวมทั้งสิ้น ๑๒ เรื่อง และ จากการดำเนินการเข้าไปตรวจสอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ใช้อำนาจตาม มาตรา ๓๓ พบว่า หน่วยงานรัฐส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลตามที่ผู้ขอต้องการจริง เนื่องจากเหตุผลหลายประการ เช่น (๑) ไม่เคยมีข้อมูลตามที่ขอเลย (๒) ถูกทำลายไปแล้วตามระเบียบงานสารบรรณ (๓) สูญหาย ระหว่างโยกย้ายหน่วยงาน เป็นต้น

๙. ด้านการตอบข้อหาหรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๑ (ช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๔๐ – กันยายน ๒๕๔๑) คณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการให้ คำปรึกษาหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเป็นการหารือทางโทรศัพท์ จำนวนประมาณ ๑,๖๐๐ ราย เป็นการหารือทางเว็บไซต์ จำนวน ๘๙ เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่อง เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล การขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการสืบสวน ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง การ กระทำผิดทางอาญา หรือทางวินัย การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิของคนต่างด้าว การเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ฯลฯ และเป็นหนังสือขอ หารือจากหน่วยงานของรัฐ จำนวน ๒๒ เรื่อง

(รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ๖)

๑๐. ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑๐.๑ การใช้สิทธิอุทธรณ์ของประชาชน

ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑ – ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับคำอุทธรณ์ของประชาชน และพิจารณาส่งเรื่อง อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย รวม ทั้งสิ้น ๑๙๐ เรื่อง ซึ่งจำนวนเรื่องอุทธรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีจำนวนเรื่องใกล้เคียงกับ ปี ๒๕๕๐ ซึ่งมีจำนวน ๑๙๓ เรื่อง

๑๐.๒ การดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์เป็นที่ยุติ รวมทั้งสิ้น ๑๖๐ เรื่อง โดยมีคำวินิจฉัยทั้งสิ้น ๑๕๖ คำวินิจฉัย และมีคำสั่งให้ยุติเรื่องอันเนื่องจากผู้อุทธรณ์ขอถอนเรื่อง หรือหน่วยงานยอมเปิดเผยก่อนที่จะมีคำวินิจฉัย เป็นจำนวน ๔ คำสั่ง

(รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ๗)

๑๑. ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

ในปี ๒๕๕๑ มีผลดำเนินการด้านระบบเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนี้

๑๑.๑ ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการแสดงผลข้อมูลไฟล์เอกสารในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีประสิทธิภาพ สามารถแสดงผลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

๑๑.๒ จัดทำระบบการตรวจสอบสถานะของเรื่องร้องเรียนและอุทธรณ์ ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

๑๑.๓ สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

๑๑.๔ ผลการดำเนินการระบบเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สามารถรวบรวมสถิติของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๑ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ ราย (โดยประมาณ)

๑๒. ปัญหาและอุปสรรค

๑๒.๑ ปัญหาของหน่วยงานรัฐและประชาชน

จากการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังได้รับฟังปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานด้วย ซึ่งสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

๑๒.๑.๑ ปัญหาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้รับผิดชอบ งานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับ เอกสารที่จะนำมาแสดงตามมาตรา ๙ จึงทำให้การนำเอกสารมาแสดงขาดความครบถ้วน รวมทั้ง ขาดที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญที่จะสามารถให้คำแนะนำในการปฏิบัติระดับจังหวัดได้

๑๒.๑.๒ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบบ่อยครั้ง เนื่องจากมีการ โยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งบ่อยครั้ง จึงส่งผลให้การดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ หน่วยงานของรัฐขาดความต่อเนื่อง

๑๒.๑.๓ ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หน่วยงาน ของรัฐมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร แต่ประชาชนใช้สิทธิในการเข้าตรวจดู หรือศึกษาข้อมูลข่าวสาร ที่จัดไว้น้อย จึงทำให้ไม่เห็นความสำคัญของการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๑๒.๑.๔ ปัญหาของหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ของราชการ เช่น กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑๒.๒ ปัญหาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและสำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑๒.๒.๑ การขาดแคลนงบประมาณ ทำให้บทบาทการทำงานของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในช่วงที่ผ่านมาไม่สามารถผลักดันขับเคลื่อนการทำงานในเชิงนโยบายที่เป็นยุทธศาสตร์ได้อย่าง ต่อเนื่อง เนื่องจากในแต่ละปีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับจัดสรรงบประมาณ เพื่อการดำเนินงานน้อยมาก ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการดำเนินการเชิงรุกต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ได้ เช่น โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศใน ส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด ที่มี วัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการต่อเนื่อง โดยนำผลจากการดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะ ของโครงการมาดำเนินการให้เป็นรูปธรรม

๑๒.๒.๒ ปัญหาด้านการขาดการสนับสนุนจากฝ่ายนโยบายอย่าง จริงจัง อีกทั้งยังมีปัจจัยทางการเมืองอีกหลายประการที่ทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากฝ่ายรัฐบาล มากนักในระยะหลัง ทำให้การผลักดันแผนงานโครงการต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนกฎหมายข้อมูล ข่าวสารของราชการไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

๑๒.๒.๓ ปัญหาการออกแบบจัดโครงสร้างองค์กรของสำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่เหมาะสมกับการกิจตามกฎหมายมาตั้งแต่ต้น

ทำให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจำเป็นต้องแสวงหาความร่วมมือการทำงานกับหน่วยงานภายนอกให้มากขึ้น เพื่อช่วยลดข้อจำกัดของสำนักงานแต่ก็ยังทำได้ไม่มากนัก จึงจำเป็นต้องผลักดันให้มีการยกฐานะสำนักงานให้เป็นหน่วยงานระดับกรม เพื่อให้สามารถของงบประมาณและขยายอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภารกิจให้มากขึ้น

๑๒.๒.๔ ปัญหาการรายงานประจำปีของหน่วยงานรัฐที่ไม่สม่ำเสมอ และมีจำนวนไม่มากนัก ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่มีฐานข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ในการติดตามความคืบหน้า

๑๓. แนวทางในการแก้ไขปัญห

๑๓.๑ มาตรการด้านนโยบาย

๑๓.๑.๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องผลักดันพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีที่ค้างค้างอยู่ให้ออกบังคับใช้โดยเร็ว รวมทั้งเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามประเมินผลตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นตัวชี้วัดของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการ เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และสามารถให้คำปรึกษาเพิ่มเติมได้ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการตรวจสอบติดตามผลตัวชี้วัดดังกล่าว

๑๓.๑.๒ การนำเสนอต่อฝ่ายนโยบายเพื่อขอรับการสนับสนุนในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการดำเนินการตามภารกิจ

๑๓.๒ มาตรการทางปฏิบัติ

๑๓.๒.๑ การปรับปรุงยุทธศาสตร์การดำเนินงาน โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะต้องปรับปรุงยุทธศาสตร์การทำงาน โดยคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นอันดับแรก ตลอดจนการสร้างตระหนักรู้และความสำนึกในหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐให้มีความสำคัญต่อการดำเนินงานให้ถูกต้อง ครบถ้วน มีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ และการผลักดันผ่านทางนโยบายของรัฐบาล นอกจากนี้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องมุ่งเน้นในการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเอกสารเผยแพร่ที่จัดทำขึ้น ตลอดจนให้ความสำคัญและสนับสนุนในการผลักดันการทำงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่

ให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพ โดยการผลักดันให้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญของหน่วยงาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานและงบประมาณที่พอเพียงตามศักยภาพของหน่วยงาน และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปีของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ

๑๓.๒.๒ การกำหนดมาตรการ กลไก หรือแนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยหน่วยงานรัฐ เพื่อนำไปสู่การมีบริการข้อมูลข่าวสารที่ดีแก่ประชาชนและนำไปสู่การพัฒนาระบบราชการในที่สุด

๑๓.๒.๓ การพัฒนาบทบาทของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้เป็นองค์กรติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ พัฒนาหลักเกณฑ์การประเมินผล หรือตัวชี้วัดความโปร่งใสเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสอดส่องดูแล ตรวจสอบและติดตามประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐที่มีประสิทธิภาพ และเป็นที่เชื่อถือของหน่วยงานรัฐ

๑๓.๒.๔ การพิจารณามาตรการอื่น ๆ เช่น การพัฒนาหน่วยงานต้นแบบที่มีการบริหารจัดการงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ดีและเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice) และการประเมินเพื่อให้รางวัลหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นต้น เพื่อเป็นการกระตุ้นหรือจูงใจให้เจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานรัฐให้ความสำคัญและสนใจการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจังมากขึ้น

๑๓.๒.๕ การสร้างเครือข่ายการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในภูมิภาคและท้องถิ่น โดยจัดการฝึกอบรมหลักสูตรเข้มข้นจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และมอบเกียรติบัตรสำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมในเรื่องการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ และสามารถเป็นที่ปรึกษาภายในจังหวัดได้ เช่น เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจากสำนักงานจังหวัด ให้คำปรึกษาและตรวจแนะนำการปฏิบัติแก่ส่วนราชการประจำจังหวัด ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำปรึกษาและตรวจแนะนำการปฏิบัติแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด เป็นต้น

๑๓.๒.๖ นำเรื่องการตรวจติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บรรจุในแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้มีการตรวจติดตามเกิดขึ้นในระดับนโยบาย โดยการกำชับให้ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญในการปฏิบัติ และให้ถือว่าเป็นนโยบายสำคัญอีกเรื่องหนึ่งของหน่วยงานที่จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการในระดับปฏิบัติการในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายสำหรับผู้ปฏิบัติให้มีความรู้ความเข้าใจ

ที่จะสามารถให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำการปฏิบัติแก่หน่วยงานภายในจังหวัดได้อย่างถูกต้อง โดยอาจดำเนินการร่วมกับสำนักตรวจราชการในการจัดอบรมผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องการให้คำแนะนำการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่หน่วยงานที่รับการตรวจ

๑๓.๒.๗ เพิ่มมาตรการในการเน้นย้ำการดำเนินการหลังการตรวจแนะนำ โดยกำหนดตรวจแนะนำซ้ำหลังการตรวจประเมินครั้งแรก ประมาณ ๓-๔ เดือน และกำหนดให้เกณฑ์ตัวชี้วัดประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ในตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องไปจนกว่าการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะมีผลการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๑๓.๒.๘ ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการใช้สิทธิตรวจสอบอำนาจรัฐ ในเบื้องต้นอาจดำเนินกิจกรรมหรือโครงการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักตรวจราชการ ในการส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชนใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานเกิดความตื่นตัวและตระหนักถึงภาระหน้าที่ตามกฎหมายในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อไป

๑๓.๒.๙ เร่งประสานการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาขอความร่วมมือสถาบันการศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาของสถาบันการศึกษา เช่น ในคณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และคณะวารสารศาสตร์ เป็นต้น

ส่วนที่ ๒

เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒

เป้าหมายการดำเนินงานในอนาคตที่สำคัญ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับจัดสรรงบประมาณในงบดำเนินงาน จำนวน ๗,๗๒๗,๗๐๐ บาท และในงบรายจ่ายอื่น จำนวน ๒๖,๘๐๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๓๔,๕๒๗,๗๐๐ บาท โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารได้ดำเนินการในกิจกรรม ดังนี้

งบดำเนินงาน	๗,๗๒๗,๗๐๐
- ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ในการดำเนินการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๔,๓๔๒,๓๐๐
- โครงการสร้างเครือข่ายการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๕๒	๔๕๐,๐๐๐
- ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	๗๖๗,๑๐๐
- ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่	๗๕๓,๑๐๐
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงที่พัก พาหนะ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ ฯลฯ	๑,๔๑๕,๒๐๐
งบรายจ่ายอื่น	๒๖,๘๐๐,๐๐๐
- โครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐
- โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๑๐,๘๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น	๓๔,๕๒๗,๗๐๐

โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีแผนที่จะผลักดันให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องที่สำคัญๆ ดังนี้

๑. การติดตามเร่งรัดการตรากฎหมาย ๒ ฉบับ

๑.๑ การติดตามเร่งรัดการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (ฉบับที่ ๒) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสนองตอบต่อการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่ไม่สามารถเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาได้ทัน จึงจะต้องรอไว้นำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติหลังการมีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งต่อไป

และเนื่องจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะแก้ไขเพิ่มเติมเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายในการเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่จะทำให้เกิดความโปร่งใสของระบบราชการทั้งระบบ จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างเดิมที่ได้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง โดยได้จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑.๒ การติดตามเร่งรัดการดำเนินการผลักดันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ให้มีผลใช้บังคับและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งขณะนี้การจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับประเด็นอภิปรายและความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ไปพิจารณาด้วย ขณะนี้อยู่ระหว่างพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้ติดตามการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กฎหมายสำเร็จเรียบร้อยเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๒. การกำกับและติดตามประเมินผลตัวชี้วัดเรื่องการนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดราคาและสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ของหน่วยงานราชการ ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร.

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนในเรื่องความโปร่งใส ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว มีผลเป็นรูปธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งด้วย โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เป็นตัวชี้วัดเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐในภาคบังคับ ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ซึ่งหน่วยงานจะต้องถือปฏิบัติ รวมทั้งได้กำหนดให้การประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของการดำเนินการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะต้องติดตามให้คำแนะนำแก่หน่วยงานต่าง ๆ อย่างเข้มข้นต่อไป

๓. การเพิ่มมาตรการในการออกตรวจและนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ โดยจะดำเนินมาตรการเพื่อให้การปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

๓.๑ การเน้นย้ำให้ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยให้จัดสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจน และมีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๓.๒ ในปี ๒๕๕๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับความร่วมมือจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในการออกตรวจติดตามการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ในจังหวัดต่าง ๆ ตามตัวชี้วัดที่สำนักงานสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดอีกทางหนึ่ง ซึ่งในปี ๒๕๕๒ จะยังคงให้ความสำคัญกับการขอความร่วมมือจากผู้ตรวจสำนักนายกรัฐมนตรีในการออกตรวจติดตามในระดับนโยบายต่อไป

๓.๓ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะดำเนินการตรวจติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๔. การดำเนินการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของภาครัฐ และการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมและการใช้สิทธิภาคประชาชน

๔.๑ เร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์ และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๔.๒ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้มากยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการสร้างวิทยากรเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสาร โดยการฝึกอบรมวิทยากรจากบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ และภาคประชาชนที่สนใจ ให้สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการทั้งต่อภาครัฐและภาคประชาชน ซึ่งจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการให้กว้างขวางมากขึ้นในสภาวะที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีบุคลากรและงบประมาณจำกัด

๔.๓ เน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำดัชนีและการจัดระบบข้อมูลข่าวสารที่จัดแสดงให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ด้วยตนเองให้มีความเหมาะสมกับข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยการจัดทำคู่มือตลอดจนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงานตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการปฏิบัติที่ดีและถูกต้อง (Best Practice Model) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เตรียมดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นต้นแบบ (Model) สำหรับหน่วยงานของรัฐในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะดำเนินการในปี ๒๕๕๑-๒๕๕๓

๔.๔ ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการใช้สิทธิตรวจสอบอำนาจรัฐ เนื่องจากหน่วยงานรัฐเห็นว่าหากได้จัดสถานที่หรือเอกสารไว้ แต่ไม่มีประชาชนเข้ามาใช้สิทธิในการขอ ดู จึงยังไม่เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ในการจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินโครงการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชนใช้สิทธิในการตรวจสอบอำนาจรัฐ โดยใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเครื่องมือ ซึ่งจะทำให้หน่วยงานเกิดความตื่นตัวและตระหนักในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อความโปร่งใส

มากยิ่งขึ้น การดำเนินการในเชิงบูรณาการดังกล่าว จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. จัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียนและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้จัดเตรียมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสร้างศูนย์รับเรื่องหรือ เรื่องร้องเรียน และเรื่องอุทธรณ์ โดยจัดให้มีอนุกรรมการฯ เฉพาะในแต่ละจังหวัดหรือแต่ละเขตพื้นที่สำหรับกลุ่ม เพื่อการดำเนินการหรือประสานภารกิจร่วมกับองค์กรที่มีในแต่ละจังหวัดหรือเขตพื้นที่ดังกล่าวเพื่อเพิ่มความสะดวกในการร้องเรียนสำหรับภาคประชาชน

๖. การพัฒนามาตรการหรือกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เป้าหมายในการสร้างสังคมโปร่งใส คือความพยายามในการใช้กฎหมายฉบับนี้เป็นกลไกหรือเครื่องมือในการสร้างสังคมไทยที่โปร่งใส ที่ประชาชนสามารถตรวจสอบและรับรู้การดำเนินงานต่าง ๆ ของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนามาตรการหรือกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยหน่วยงานรัฐ ให้นำไปสู่การมีบริการข้อมูลข่าวสารที่ดีแก่ประชาชนและนำไปสู่การพัฒนาธรรมาภิบาลในที่สุด โดยควรดำเนินการดังนี้

๖.๑ พัฒนาศักยภาพสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นองค์กรติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ

๖.๒ พัฒนาหลักเกณฑ์การประเมินผล หรือตัวชี้วัดความโปร่งใส เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสอดส่องดูแล ตรวจสอบและติดตามประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ

๖.๓ การพิจารณามาตรการอื่นๆ เช่น การพัฒนาหน่วยงานต้นแบบที่มีการบริหารจัดการงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ดีและเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice) และการประเมินเพื่อให้รางวัลหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นต้น

๗. การเป็นหน่วยงานด้านความโปร่งใส (Transparency Agent)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินกิจกรรมสำคัญในการอำนวยความสะดวกการบริหารการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นการสนับสนุนการใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นกลไกเสริมมาตรการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตทั้งในภาคประชาชนและองค์กรภาคประชาชน ตลอดจนได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และวางรากฐานการทำงานอย่างเป็นระบบที่ดี สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างมาตรฐานการบริหารจัดการโครงการที่ดี และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ ตามบทบัญญัติของกฎหมาย และตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องมีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นสถานที่จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ โดยศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะต้องจัดเป็นสถานที่เฉพาะ คำนึงถึงความสะดวกของประชาชนเป็นหลัก และจะต้องมีดัชนีหรือบัญชีรายการข้อมูลข่าวสารของศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนตรวจสอบ รวมทั้งต้องจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารเป็นการเฉพาะด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารในส่วนของการจัดตั้ง การจัดข้อมูล และการให้บริการแก่ประชาชนในการเข้าตรวจสอบที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนเพื่อให้การแนะนำการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กฎหมายบัญญัติ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้ออกตรวจเยี่ยมแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อแนะนำและรับทราบปัญหาอุปสรรคของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งการเผยแพร่ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลของรัฐ การเข้าไปใช้สิทธิในการตรวจค้นหรือแสวงหาข้อมูล ที่หน่วยงานของรัฐให้แก่ภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีโครงการออกตรวจเยี่ยมแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามกฎหมาย รวมทั้งเลือกตรวจเยี่ยมหน่วยงานที่ได้ดำเนินการตามกฎหมายบางหน่วยงานด้วย

๗.๒ การผลักดันและส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ได้มีการวางหลักเกณฑ์และแนวทางในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และสอดคล้องสนับสนุนเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ ถ้าข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลรับทราบด้วย

๘. การกำหนดตัวชี้วัดความโปร่งใส (Transparency Indicator)

เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการนำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ

โดยที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกลไกในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งนำไปสู่การบริหารราชการที่โปร่งใส อันเป็นปัจจัยหลักของธรรมาภิบาล ประกอบกับในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พัฒนาตัวชี้วัดความโปร่งใส (Transparency Indicator) เพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานต่าง ๆ จึงเป็นภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องในปีต่อ ๆ ไป เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทั้งระบบมีเกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัดที่จะใช้ในการวัดความโปร่งใสของแต่ละหน่วยงานให้มีความเหมาะสมและเป็นมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้ รวมทั้งการพิจารณามาตรการอื่น ๆ เช่น การพัฒนาหน่วยงานต้นแบบที่มีการบริหารจัดการงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ดี และเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice) และการประเมินเพื่อให้รางวัลหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นต้น

๙. การขยายผลการกำหนดให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพหน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

โดยที่ตัวชี้วัดตามมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ที่ได้ให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไปดังกล่าวข้างต้นนั้น มีผลบังคับใช้กับหน่วยงานราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ.ร. เท่านั้น

ยังไม่มีผลใช้ประเมนสำหรับราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย และโดยข้อเท็จจริงรวมทั้งบทบัญญัติแห่งกฎหมายหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเปิดเผยข้อมูลในครอบครอง โดยเฉพาะการจัดข้อมูลไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ด้วยตนเองตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙ จึงได้พิจารณาเห็นสมควรผลักดันให้ตัวชี้วัดดังกล่าวมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นด้วย ดังนั้น จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เห็นชอบกับการดำเนินการดังกล่าว

๑๐. การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตั้งเป้าหมายว่าจะดำเนินการโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้การปฏิบัติการตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการเปิดเผยและการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการรับรู้และตรวจสอบการใช้อำนาจของหน่วยงานภาครัฐ โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินการตรวจติดตามและประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ ได้อย่างรวดเร็ว และตลอดเวลา สามารถลดค่าใช้จ่ายในการตรวจติดตามโดยบุคลากร ซึ่งโครงการดังกล่าวประกอบด้วย

๑๐.๑ จัดหาและติดตั้ง Hardware และ Software ให้เหมาะสมสอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดทำระบบสารสนเทศในส่วนของฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์

๑๐.๒ พัฒนาโปรแกรม (Software) ตามตัวแบบของโปรแกรม (Prototype) ที่ได้ ศึกษาของโครงการจัดจ้างที่ปรึกษาเรื่อง “การจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในส่วน ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด” ซึ่งประกอบด้วย ระบบคือ

๑๐.๒.๑ ระบบประเมินผลตัวชี้วัด (KPI Management)

–ระบบการแสดงผล (Website)

–ระบบ X-Client

๑๐.๒.๒ ระบบบริหารงานจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัด ที่กำหนด (Data Management Under Transparency Indicators : DMTI)

๑๐.๒.๓ ระบบการจัดการเอกสาร (Document Management)

๑๐.๒.๔ ระบบรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐.๓ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจ และแนะนำวิธีใช้งานโปรแกรม
(Software) และระบบที่พัฒนาให้กับหน่วยงานภาครัฐต่างๆ เช่น จัดสัมมนา จัดส่งซีดีคู่มือการ
ปฏิบัติงานพร้อมโปรแกรม เป็นต้น

๑๐.๔ ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำหรับผู้ปฏิบัติการโปรแกรม และผู้ดูแลระบบ

ส่วนที่ ๓

การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตินในเรื่องการสนับสนุน
การบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตีในเรื่องการสนับสนุนการ บังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร”

๑.๑ หลักการและเหตุผล

๑.๑.๑ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใสเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๑

๑.๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้ร่วมกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” เป็นตัวชี้วัดภาคบังคับที่ทุกส่วนราชการจะต้องดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

๑.๒ ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกลไกในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งนำไปสู่การบริหารราชการที่โปร่งใส อันเป็นปัจจัยหลักของธรรมาภิบาล

๑.๓ ข้อเสนอ

เพื่อให้การปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” เกิดผลอย่างจริงจัง จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้ผู้บริหารของหน่วยงานของรัฐในทุกระดับ ถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องดูแลและกำกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ให้มีการปฏิบัติได้ครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดโดยเคร่งครัดด้วย

๒. การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

๒.๑ หลักการและเหตุผล

๒.๑.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีสถานะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมเป็นที่ยุติ ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งผูกพันหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยไม่อาจโต้แย้งหรือฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ มิฉะนั้นย่อมมีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยและสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒.๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ กำหนดแนวทางปฏิบัติว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้ง ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

๒.๑.๓ ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาไว้เป็นที่ยุติแล้ว ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คำร้องที่ ๔๐๗/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ คดีระหว่างการรถไฟแห่งประเทศไทย

ประเทศไทย ผู้ฟ้องคดีกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า กรณีนี้ไม่อาจถือได้ว่าหน่วยงานของรัฐผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา

๒.๑.๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ กำหนดหลักเกณฑ์ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

๒.๒ ข้อกฎหมาย

๒.๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๘ ได้กำหนดเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับการคุ้มครองของบุคคลอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒.๒.๒ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ และในมาตรา ๓๗ วรรคสอง ได้กำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สิ้นสุด

๒.๓ ข้อเสนอ

เนื่องจากยังมีหน่วยงานบางแห่ง ได้ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ โดยมีความเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและการบริหารงานของราชการได้ ซึ่งในเรื่องนี้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เสนอว่า มติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ และป้องกันมิให้หน่วยงานของรัฐหลีกเลี่ยงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยภายในกำหนดเวลา ๗ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยใช้ช่องทางการฟ้องคดีทางปกครองยกขึ้นเป็นเหตุยืระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยออกไป ทั้ง ๆ ที่ในที่สุดก็ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นตามแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดกรณีการรถไฟ

แห่งประเทศไทย ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีบทบัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าวไว้ในมาตรา ๕๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำกับให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ ที่กำหนดหลักเกณฑ์ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ รวมทั้งให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่กำหนดแนวทางปฏิบัติว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้ง ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

ภาคผนวก

สารบัญ

ภาคผนวก ๑	(๑) การตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการ เพื่อบรรลุตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด (๒) การตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด (๓) ผลการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ภาคผนวก ๒	สรุปผลการรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐
ภาคผนวก ๓	โครงการศึกษาวิจัย
ภาคผนวก ๔	รายงานการประชุมต่างประเทศ
ภาคผนวก ๕	ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม สื่อมวลชน และ ประชาชนทั่วไป และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ
ภาคผนวก ๖	ด้านการตอบข้อหารือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ภาคผนวก ๗	ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ภาคผนวก ๘	สถิติเรื่องอุทธรณ์ และเรื่องร้องเรียน

ภาคผนวก ๑

การตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ
ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการเพื่อบรรลุตัวชีวิต
ตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๙
บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู
ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และตามประกาศของ
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของ
กฎหมายดังกล่าว ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องจัดให้มีสถานที่และ
จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดู

ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ กำหนดให้
สำนักงาน ก.พ.ร. นำเรื่องความโปร่งใสเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเรื่องการมี
ส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ
ทุกแห่ง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ดังนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ร่วมกับสำนักงาน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความสำเร็จในการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารตามขั้นตอนต่าง ๆ เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานรัฐทุกแห่ง
ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นไป โดยในปี ๒๕๕๑ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้สำนักงาน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการให้คำแนะนำการปฏิบัติตามตัวชี้วัดส่วนราชการ
และจังหวัดที่มีการปฏิบัติที่ครบถ้วนสมบูรณ์และสามารถรักษามาตรฐานเช่นเดิม
รวมทั้งให้คำแนะนำส่วนราชการและจังหวัดที่มีการปฏิบัติยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ให้มี
การปฏิบัติได้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นตัวชี้วัดของ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในปี ๒๕๕๑ ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในฐานะผู้รับผิดชอบ
หลักในตัวชี้วัดดังกล่าว จึงจัดทำโครงการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของ
ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ประจำปี
งบประมาณ ๒๕๕๑ ขึ้น เพื่อสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ให้คำแนะนำการปฏิบัติ รับฟังปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
เพื่อให้การปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน และบรรลุ
เป้าหมายของตัวชี้วัดได้เป็นผลสำเร็จ ดังนี้

๑. การดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

๑.๑ การตรวจแนะนำตามแผนงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปี ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำโครงการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ตามแผนงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกำหนดการตรวจแนะนำการปฏิบัติในราชการส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานจังหวัดและส่วนราชการประจำจังหวัดใน ๒๐ จังหวัด จังหวัดละ ๔ หน่วยงาน รวม ๘๐ หน่วยงาน และราชการส่วนท้องถิ่นใน ๒๐ จังหวัด จังหวัดละ ๖ หน่วยงาน รวม ๑๒๐ หน่วยงาน

๑.๒ การตรวจแนะนำโดยใช้กลไกผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับความร่วมมือจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐโดยใช้กลไกผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในการตรวจติดตามการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐในส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานจังหวัดหรือส่วนราชการที่จังหวัดมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใน ๑๒ จังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติตามตัวชี้วัดที่มีประสิทธิผลมากขึ้น

๑.๓ การตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่เป็นเป้าหมายเพื่อให้บรรลุผลตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในจังหวัดจำนวน ๘ จังหวัด และในส่วนกลาง จำนวน ๓๒ หน่วยงาน

สำหรับการตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการตรวจแนะนำสำหรับส่วนราชการ/จังหวัด ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่มี

ความครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๒๕ หน่วยงาน เพื่อให้มีผลการดำเนินการที่รักษาระดับมาตรฐานของการปฏิบัติให้อยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์เช่นเดิม และส่วนราชการ/จังหวัด ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๕๓ หน่วยงาน เพื่อให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งสิ้น ๗๘ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๑ ของหน่วยงานรัฐที่สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการประเมินผลตามตัวชี้วัดดังกล่าว

ดังนั้น ในการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปี ๒๕๕๑ จึงมีหน่วยงานที่เป็นเป้าหมายตามโครงการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และเป้าหมายตามตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับการตรวจแนะนำ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๕๑ รวมทั้งสิ้น ๒๕๒ หน่วยงาน

๒. การประเมินผล

จากการตรวจแนะนำดังกล่าว สามารถสรุปการประเมินผลการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ในภาพรวมได้ดังนี้

๒.๑ การจัดสถานที่แสดงข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ด้วยตนเอง พบว่ามีการจัดสถานที่จัดแสดงข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

๒.๒ การจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อเพิ่มความสะดวกในการตรวจค้นของประชาชนนั้น พบว่ามีการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารของราชการมากยิ่งขึ้น แต่ยังมีบางหน่วยงานที่ประเด็นความเชื่อมโยงของดัชนีข้อมูลข่าวสารกับเอกสารยังต้องปรับปรุงให้สะดวกและหาง่ายมากยิ่งขึ้น

๒.๓ ความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ พบว่ามีการนำเอกสารตามมาตรา ๙ มาจัดแสดงมากขึ้น แต่ยังมีประเด็นความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารบางชนิด เช่น มาตรา ๙ (๑) มาตรา ๙ (๗) ที่ยังต้องปรับปรุงให้มีความครบถ้วนและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒.๔ การมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พบว่าส่วนใหญ่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ

๒.๕ ประเด็นการเผยแพร่ประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน (สสร. ๑) ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีการนำประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์แล้ว แต่ยังมีบางหน่วยงานที่จะต้องนำสรุปผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างตามแบบ สสร. ๑ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน

จากการตรวจแนะนำและประเมินผลศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พบว่าหน่วยงานต่างๆ ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้คำแนะนำและให้ข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารและผู้บริหารของหน่วยงานที่พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน รวมทั้งได้แจ้งผลการประเมินให้กับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่ไปตรวจแนะนำทั้ง ๒๓๕ ศูนย์ เพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขต่อไปแล้ว

๓. เป้าหมายการดำเนินงานในปี ๒๕๕๒

ในปี ๒๕๕๒ การดำเนินการประเมินผลตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารยังคงมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้กำหนดที่จะให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง จำนวน ๔๐ หน่วยงาน ในส่วนภูมิภาค (จังหวัด) จำนวน ๓๐ หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น ๗๐ หน่วยงาน

การตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด

รายชื่อจังหวัดที่ได้รับการตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัด
 “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ปี ๒๕๕๑

ที่	รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัด	ที่	รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัด
๑.	กาญจนบุรี	๒๘.	กาฬสินธุ์
๒.	นครนายก	๒๙.	นครศรีธรรมราช
๓.	ปราจีนบุรี	๓๐.	สุราษฎร์ธานี
๔.	สมุทรปราการ	๓๑.	เชียงใหม่
๕.	สระแก้ว	๓๒.	ลำพูน
๖.	จันทบุรี	๓๓.	ลำปาง
๗.	ตราด	๓๔.	พะเยา
๘.	เลย	๓๕.	ชุมพร
๙.	ชัยภูมิ	๓๖.	ชัยนาท
๑๐.	บุรีรัมย์	๓๗.	อุดรธานี
๑๑.	อุบลราชธานี	๓๘.	นครสวรรค์
๑๒.	ระนอง	๓๙.	สุโขทัย
๑๓.	กำแพงเพชร	๔๐.	นครราชสีมา
๑๔.	อุดรดิตถ์	๔๑.	ฉะเชิงเทรา
๑๕.	เพชรบูรณ์	๔๒.	พังงา
๑๖.	ปทุมธานี	๔๓.	ประจวบคีรีขันธ์
๑๗.	มุกดาหาร	๔๔.	อ่างทอง
๑๘.	ยโสธร	๔๕.	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๙.	อำนาจเจริญ	๔๖.	กองทัพบก
๒๐.	ร้อยเอ็ด	๔๗.	กระทรวงการต่างประเทศ
๒๑.	ศรีสะเกษ	๔๘.	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๒๒.	นราธิวาส	๔๙.	กรมการข้าว
๒๓.	ยะลา	๕๐.	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๒๔.	ปัตตานี	๕๑.	สำนักงานศิลปร่วมวัฒนธรรมร่วมสมัย
๒๕.	เชียงราย	๕๒.	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
๒๖.	แพร่	๕๓.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๒๗.	ขอนแก่น		

รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัดที่ได้รับการตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ในการรักษาระดับมาตรฐานการปฏิบัติที่ครบถ้วนสมบูรณ์
ปี ๒๕๕๑

ที่	รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัด	ที่	รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัด
๑.	ตาก	๑๔.	กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
๒.	สำนักงาน ก.พ.	๑๕.	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
๓.	กรมการค้าต่างประเทศ	๑๖.	กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
๔.	กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ	๑๗.	สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
๕.	กรมการค้าภายใน	๑๘.	สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม
๖.	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	๑๙.	กรมทรัพยากรธรณี
๗.	สภาความมั่นคงแห่งชาติ	๒๐.	กรมการจัดหางาน
๘.	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	๒๑.	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
๙.	กรมธนารักษ์	๒๒.	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๐.	สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	๒๓.	กรมประชาสัมพันธ์
๑๑.	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๒๔.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๑๒.	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	๒๕.	กรมอนามัย
๑๓.	กรมทางหลวงชนบท		

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการปี 2550 (จังหวัด)

ชื่อ กลุ่มจังหวัด	ชื่อจังหวัด	คะแนน จากการประเมิน
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน	จังหวัดเชียงราย	4.3000
	จังหวัดเชียงใหม่	3.9000
	จังหวัดน่าน	3.7000
	จังหวัดพะเยา	3.1500
	จังหวัดแพร่	4.7000
	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3.1000
	จังหวัดลำปาง	4.1000
	จังหวัดลำพูน	4.0000
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง	จังหวัดตาก	5.0000
	จังหวัดพิษณุโลก	3.9000
	จังหวัดเพชรบูรณ์	4.1500
	จังหวัดสุโขทัย	3.8500
	จังหวัดอุตรดิตถ์	4.3000
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง	จังหวัดกำแพงเพชร	3.8000
	จังหวัดนครสวรรค์	3.9000
	จังหวัดพิจิตร	4.2000
	จังหวัดอุทัยธานี	4.0000
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	จังหวัดนนทบุรี	3.9000
	จังหวัดปทุมธานี	1.7500
	พระนครศรีอยุธยา	4.0500
	จังหวัดอ่างทอง	3.6500
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	จังหวัดชัยนาท	3.7000
	จังหวัดลพบุรี	3.9000
	จังหวัดสระบุรี	4.2000
	จังหวัดสิงห์บุรี	3.7000
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง	จังหวัดกาญจนบุรี	2.7000
	จังหวัดนครปฐม**	4.5000
	จังหวัดราชบุรี	4.4000

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการปี 2550 (จังหวัด)

ชื่อ กลุ่มจังหวัด	ชื่อจังหวัด	คะแนน จากการประเมิน
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง	จังหวัดสุพรรณบุรี	3.7000
	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	4.2500
	จังหวัดเพชรบุรี**	4.5000
	จังหวัดสมุทรสงคราม	3.2500
	จังหวัดสมุทรสาคร	3.5500
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง	จังหวัดฉะเชิงเทรา	3.1000
	จังหวัดนครนายก	2.5500
	จังหวัดปราจีนบุรี	1.9000
	จังหวัดสมุทรปราการ	2.8000
	จังหวัดสระแก้ว	1.9500
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	จังหวัดจันทบุรี	2.8000
	จังหวัดชลบุรี**	4.5000
	จังหวัดตราด	2.4500
	จังหวัดระยอง	3.5000
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	จังหวัดหนองคาย	3.9500
	จังหวัดหนองบัวลำภู	3.3000
	จังหวัดเลย	2.1500
	จังหวัดอุดรธานี	3.0000
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	จังหวัดกาฬสินธุ์	4.6000
	จังหวัดนครพนม	3.9500
	จังหวัดมุกดาหาร	4.6000
	จังหวัดสกลนคร	3.5000
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	จังหวัดขอนแก่น	4.0500
	จังหวัดมหาสารคาม	4.9000
	จังหวัดร้อยเอ็ด	4.7000
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	จังหวัดชัยภูมิ	2.7000
	จังหวัดนครราชสีมา	3.0500
	จังหวัดบุรีรัมย์	1.0500

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการปี 2550 (จังหวัด)

ชื่อ กลุ่มจังหวัด	ชื่อจังหวัด	คะแนน จากการประเมิน
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	จังหวัดสุรินทร์	3.8500
	จังหวัดยโสธร	2.9000
	จังหวัดศรีสะเกษ	2.5500
	จังหวัดอำนาจเจริญ	1.5000
	จังหวัดอุบลราชธานี	2.7000
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน	จังหวัดชุมพร	3.9000
	จังหวัดระนอง	2.2500
	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2.8500
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน	จังหวัดตรัง	4.0000
	จังหวัดนครศรีธรรมราช	3.7000
	จังหวัดพัทลุง	4.3000
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน	จังหวัดกระบี่	3.6500
	จังหวัดพังงา	4.0000
	จังหวัดภูเก็ต	3.0000
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	จังหวัดนราธิวาส	3.7000
	จังหวัดปัตตานี	4.1000
	จังหวัดยะลา	4.1000
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	จังหวัดสงขลา	3.6000
	จังหวัดสตูล	3.8500
	จำนวนจังหวัดที่ดำเนินการสมบูรณ์	1
	จำนวนจังหวัดที่ดำเนินการไม่สมบูรณ์	74
	จำนวนจังหวัด	75

* การตรวจประเมินในระดับจังหวัด ได้ใช้สำนักงานจังหวัดเป็นตัวแทนของการประเมินเบื้องต้น

** จังหวัดที่มีความไม่สมบูรณ์ของการดำเนินการจากการสุ่มตรวจในส่วนราชการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สำนักงานจังหวัด

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ
ปี 2550 (ส่วนราชการ)

ลำดับที่	ชื่อส่วนราชการ	คะแนน จากการประเมิน
1	กรมประชาสัมพันธ์	5.0000
2	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	4.8000
3	สำนักงบประมาณ	4.2000
4	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	1.0000
5	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	5.0000
6	สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	3.6500
7	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	4.4000
8	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	4.8000
9	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	5.0000
10	สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ	5.0000
11	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	5.0000
12	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	4.8000
13	กรมราชองครักษ์	4.3000
14	กองทัพบก	3.1500
15	กองทัพอากาศ	4.9000
16	กองทัพอากาศ	3.6000
17	กองบัญชาการทหารสูงสุด	3.4000
18	สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	3.9000
19	กรมศุลกากร	4.9000
20	กรมสรรพสามิต	4.5000
21	กรมสรรพากร	4.9000
22	กรมบัญชีกลาง	4.5000
23	สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	4.0000
24	กรมธนารักษ์	5.0000
25	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ	3.4500
26	สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	5.0000
27	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	4.7000

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

ปี 2550 (ส่วนราชการ)

ลำดับที่	ชื่อส่วนราชการ	คะแนน จากการประเมิน
28	กระทรวงการต่างประเทศ	2.8500
29	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	1.6000
30	สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ	4.5500
31	สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว	3.7500
32	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	4.9000
33	สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	3.0000
34	สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	4.1000
35	สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ฯ	4.5000
36	กรมประมง	4.7000
37	กรมปศุสัตว์	4.4000
38	กรมวิชาการเกษตร	4.4000
39	กรมชลประทาน	4.7000
40	กรมพัฒนาที่ดิน	4.6000
41	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	4.6000
42	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	5.0000
43	กรมส่งเสริมการเกษตร	4.7000
44	กรมส่งเสริมสหกรณ์	4.2000
45	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	4.4000
46	สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	4.8000
47	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	5.0000
48	กรมข้าว	1.0000
49	กรมทางหลวง	4.7000
50	กรมทางหลวงชนบท	5.0000
51	กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี	5.0000
52	กรมการขนส่งทางบก	4.7000
53	กรมการขนส่งทางอากาศ	3.4000

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ
ปี 2550 (ส่วนราชการ)

ลำดับที่	ชื่อส่วนราชการ	คะแนน จากการประเมิน
54	สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร	3.6500
55	สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม	5.0000
56	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	4.8000
57	กรมทรัพยากรธรณี	5.0000
58	กรมป่าไม้	4.3000
59	กรมอุทยานแห่งชาติ	4.8000
60	กรมทรัพยากรน้ำ	4.8000
61	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	4.5000
62	กรมควบคุมมลพิษ	4.8000
63	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	4.8000
64	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.8000
65	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.3000
66	กรมอุตุนิยมวิทยา	4.9000
67	สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.4500
68	สำนักงานสถิติแห่งชาติ	5.0000
69	กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ	5.0000
70	กรมธุรกิจพลังงาน	3.5000
71	กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	4.3000
72	สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน	5.0000
73	สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน	4.9000
74	กรมการค้าต่างประเทศ	5.0000
75	กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ	5.0000
76	กรมส่งเสริมการส่งออก	4.7000
77	กรมการค้าภายใน	5.0000
78	กรมการประกันภัย	4.5000
79	กรมทรัพย์สินทางปัญญา	4.7500
80	กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	4.8000

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ
ปี 2550 (ส่วนราชการ)

ลำดับที่	ชื่อส่วนราชการ	คะแนน จากการประเมิน
81	สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	4.8000
82	กรมการปกครอง	4.7000
83	กรมที่ดิน	4.8000
84	กรมการพัฒนาชุมชน	4.8000
85	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	4.8000
86	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	4.7000
87	กรมโยธาธิการและผังเมือง	4.7000
88	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	4.7000
89	กรมสอบสวนคดีพิเศษ	3.0500
90	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	3.5500
91	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	3.3000
92	กรมบังคับคดี	3.1000
93	กรมคุมประพฤติ	4.6000
94	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	4.5500
95	กรมราชทัณฑ์	3.9000
96	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	4.0000
97	สำนักงานกิจการยุติธรรม	3.5500
98	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	4.0000
99	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	4.7000
100	สำนักงานอัยการสูงสุด	3.0500
101	กรมการจัดหางาน	5.0000
102	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	2.0000
103	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	5.0000
104	สำนักงานประกันสังคม	4.2000
105	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	4.8000
106	กรมการศาสนา	4.3000
107	กรมศิลปากร	3.3500

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ
ปี 2550 (ส่วนราชการ)

ลำดับที่	ชื่อส่วนราชการ	คะแนน จากการประเมิน
108	สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	4.3500
109	สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	4.5500
110	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	2.7500
111	กรมวิทยาศาสตร์บริการ	4.8000
112	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	4.2000
113	สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.6000
114	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.8000
115	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	4.8000
116	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	5.0000
117	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	4.8000
118	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	4.3000
119	กรมการแพทย์	4.5000
120	กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก	3.0000
121	กรมสุขภาพจิต	4.1000
122	กรมควบคุมโรค	4.6000
123	กรมอนามัย	5.0000
124	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	4.6000
125	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	4.3500
126	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	4.7000
127	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	3.0500
128	สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	4.1000
129	สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย	3.9500
130	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	3.1000
131	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	4.4000
132	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	4.2000
133	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	4.0500
134	สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	4.7000

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ
ปี 2550 (ส่วนราชการ)

ลำดับที่	ชื่อส่วนราชการ	คะแนน จากการประเมิน
135	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	4.4000
136	ราชบัณฑิตยสถาน	4.6500
137	สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	3.3000
138	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	2.6000
139	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	3.0000
140	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	1.5000
141	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	5.0000
	จำนวนส่วนราชการที่ดำเนินการสมบูรณ์	24
	จำนวนส่วนราชการที่ดำเนินการไม่สมบูรณ์	117
	จำนวนส่วนราชการทั้งหมด	141

ภาคผนวก ๒

สรุปผลการรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐

ในการประมวลผลข้อมูลการรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น มีจำนวนแบบรายงานที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับ ผ่านทางอีเมลของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑,๑๕๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๗ ของจำนวนหน่วยงานรัฐทั้งหมด ๙,๓๓๘ หน่วยงาน ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยสามารถจำแนกรายละเอียดของแบบรายงานที่ได้รับจากหน่วยงานรัฐแต่ละประเภท ดังนี้

หน่วยงานของรัฐ	ปี ๒๕๔๘	ปี ๒๕๔๙	ปี ๒๕๕๐
ราชการส่วนกลางระดับกรม สังกัดกระทรวง (รวมหน่วยงานในกำกับ สถาบันอิสระ, รัฐวิสาหกิจ, องค์การมหาชนและองค์กร อิสระ)	๑๕๗	๑๕๙ (๔๐.๙๗%)	๑๘๐ (๔๖.๙๐%)
ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด)	๓๓	๓๔ (๔๕%)	๓๕ (๔๖.๖๖%)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๓๗	๒๙ (๓๘.๖๖%)	๑๓ (๑๗.๓๓%)
เทศบาล	๒๓๔	๒๙๘ (๒๕.๗๓%)	๑๙๘ (๑๗.๐๙%)
องค์การบริหารส่วนตำบล	๕๕๕	๑,๓๔๔ (๒๐.๓๐%)	๗๒๘ (๑๐.๙๙%)
องค์กรปกครองท้องถิ่น รูปแบบพิเศษ (เมืองพัทยาและกทม.)	๒	๒ (๑๐๐%)	๒ (๑๐๐%)
รวม	๑,๐๑๘ (๑๐.๙๐%)	๑,๘๖๖ (๑๙.๙๘%)	๑,๑๕๖ (๑๒.๓๗%)

ภาพรวมของแบบรายงานที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ จะพบว่าการรายงานเข้ามาน้อยกว่า แต่หากจำแนกตามประเภทหน่วยงาน พบว่าการรายงานเข้ามาที่มากขึ้นในส่วนหน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ขณะที่หน่วยงานประเภทอื่นๆ มีจำนวนที่ลดลง ทั้งนี้การให้หน่วยงานสรุปผลการปฏิบัติของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดพบว่าเป็นข้อดีที่ทำให้มีการรายงานเข้ามามากขึ้น แต่ทั้งนี้

ก็ยังมีหน่วยงานที่ไม่ได้รายงานผลการปฏิบัติเข้ามา คือกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะต้องติดตามสอบถามต่อไปเนื่องจากเป็นปีที่สองติดต่อกัน และยังมีหน่วยงานที่เป็นมหาวิทยาลัยซึ่งรายงานเข้ามาเพียง ๒ แห่ง ขณะที่องค์กรวิชาชีพมี ๑ แห่งคือ ทันตแพทยสภา โดยจำนวนหน่วยงานที่รายงานเข้ามาแยกตามประเภท มีดังนี้

**ตารางภาพรวมจำนวนแบบรายงานฯของหน่วยงานรัฐที่ สขร. ได้รับ
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๐)**

ชื่อหน่วยงาน	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๕๐	หมายเหตุ
๑. สำนักนายกรัฐมนตรี	๕	๓	๑๐	๑๑	๑๒	
๒. กระทรวงกลาโหม	๑๐	-	๑	๙	๗	
๓. กระทรวงการคลัง	๗	๖	๑๗	๑๕	๒๑	
๔. กระทรวงการต่างประเทศ	๑	๑	๑	๑	-	
๕. กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา	๑	๒	๒	๕	๓	
๖. กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	๗	๗	๗	๖	๗	
๗. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๖	๑๑	๑๓	๑๖	๑๗	
๘. กระทรวงคมนาคม	๖	๘	๑๖	๑๖	๑๔	
๙. กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๖	๔	๙	๑๔	๑๔	
๑๐. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	๔	-	๑	-	๔	
๑๑. กระทรวงพลังงาน	๕	๓	๕	๖	๗	
๑๒. กระทรวงพาณิชย์	๑	๒	๙	๘	๗	
๑๓. กระทรวงมหาดไทย	-	๑๒	๙	๑๐	๑๐	
๑๔. กระทรวงยุติธรรม	๑	๑	๑๐	๗	๕	
๑๕. กระทรวงแรงงาน	-	๕	๕	๕	๕	
๑๖. กระทรวงวัฒนธรรม	๕	-	๓	๑	๕	
๑๗. กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	๒	-	๗	๖	๑๒	
๑๘. กระทรวงศึกษาธิการ	๘	๑	-	-	-	ติดตาม ใกล้ชิด

ชื่อหน่วยงาน	๒๕๔๖	๒๕๔๗	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	หมายเหตุ
๑๙.กระทรวงสาธารณสุข	๙	๗	๗	-	๙	
๒๐.กระทรวงอุตสาหกรรม	๙	๓	๘	๙	๘	
๒๑.ส่วนราชการไม่สังกัดกระทรวงฯ	๔	๑	๗	๗	๖	
๒๒.ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	๑	๑	๒	๒	๒	
๒๓.ศาลเฉพาะที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณา	-	-	-	-	-	ติดตามใกล้ชิด
๒๔.องค์กรควบคุมวิชาชีพ	-	-	๒	-	๑	ติดตามใกล้ชิด
๒๕.หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ	๑	๑	๕	๔	๖	
๒๖.จังหวัด	-	๕๐	๓๓	๓๔	๓๕	
รวม	๑๐๙	๑๒๙	๑๘๙	๑๙๓	๒๑๗	

๑. ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด)

สำหรับกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีจังหวัดที่รายงานเข้ามาจำนวน ๓๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖๖ ของจังหวัดทั้งหมด ๗๕ จังหวัด โดยมีจังหวัดที่ไม่ได้รายงานเข้ามา ๔๐ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓๓ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผลการรายงานในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ พบว่ามีการรายงานเข้ามามากกว่า โดยรายชื่อจังหวัดที่รายงานเข้ามาได้แก่ พิษณุโลก สระบุรี ปัตตานี หนองบัวลำภู พะเยา ชลบุรี พระนครศรีอยุธยา ขอนแก่น ร้อยเอ็ด นครนายก นนทบุรี พัทลุง ภูเก็ต นครปฐม บุรีรัมย์ ระนอง ตาก ตราด สมุทรสงคราม สกลนคร อุดรธานี สตูล เพชรบุรี สมุทรปราการ อ่างทอง ราชบุรี อุทัยธานี นราธิวาส สงขลา ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ ชัยนาท ลำพูน สุราษฎร์ธานี และสุโขทัย

๒. ราชการส่วนท้องถิ่น

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศรายงานเข้ามาจำนวน ๙๕๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๙๗ ของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทที่มีอยู่ ๗,๘๕๕ แห่ง แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

๒.๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

การรายงานผลการดำเนินงานรอบประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ทางสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับการรายงานจากองค์การ

บริหารส่วนจังหวัดเข้ามาจำนวน ๑๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓๓ ของจำนวน องค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ ๗๕ แห่ง ขณะที่จำนวนองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดที่ไม่ได้รายงานเข้ามา จำนวน ๖๒ แห่ง ซึ่งจะพบว่าการรายงานในปีนี้มีจำนวนน้อยกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับกรรายงานในรอบประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ที่มีกรรายงานเข้ามาจำนวน ๒๙ แห่ง สำหรับรายชื่อขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่รายงานเข้ามามีดังต่อไปนี้

- ๒.๑.๑ อบจ.พะเยา
- ๒.๑.๒ อบจ.ปราจีนบุรี
- ๒.๑.๓ อบจ.ชลบุรี
- ๒.๑.๔ อบจ.พระนครศรีอยุธยา
- ๒.๑.๕ อบจ.ขอนแก่น
- ๒.๑.๖ อบจ.ร้อยเอ็ด
- ๒.๑.๗ อบจ.นครนายก
- ๒.๑.๘ อบจ.นครปฐม
- ๒.๑.๙ อบจ.สมุทรสงคราม
- ๒.๑.๑๐ อบจ.ราชบุรี
- ๒.๑.๑๑ อบจ.อุทัยธานี
- ๒.๑.๑๒ อบจ.ประจวบคีรีขันธ์
- ๒.๑.๑๓ อบจ.สุโขทัย

๒.๒ เทศบาล มีจำนวนเทศบาลที่รายงานเข้ามาทั้งสิ้นรวม ๑๙๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๙ ของจำนวนเทศบาลทั้งหมด ๑,๑๕๘ แห่งทั่วประเทศ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกรรายงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ พบว่ามีการรายงานเข้ามาน้อยกว่า โดยสามารถแบ่งออกตามแต่ละประเภท ของเทศบาล ได้ดังนี้

๒.๒.๑ เทศบาลนคร จำนวน ๑๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๕ ของจำนวนเทศบาลนครทั้งหมด ๒๒ แห่ง สำหรับเทศบาลนครที่ไม่ได้รายงานเข้ามา มีจำนวน ๑๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕๕ สำหรับรายชื่อของเทศบาลนครที่รายงานเข้ามามีดังนี้

- ๒.๒.๑.๑ เทศบาลนครอุบลราชธานี
- ๒.๒.๑.๒ เทศบาลนครสงขลา
- ๒.๒.๑.๓ เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา
- ๒.๒.๑.๔ เทศบาลนครสวรรค์

- ๒.๒.๑.๕ เทศบาลนครขอนแก่น
- ๒.๒.๑.๖ เทศบาลนครนนทบุรี
- ๒.๒.๑.๗ เทศบาลนครปากเกร็ด
- ๒.๒.๑.๘ เทศบาลนครปฐม
- ๒.๒.๑.๙ เทศบาลนครสมุทรปราการ
- ๒.๒.๑.๑๐ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

๒.๒.๒ เทศบาลเมือง มีรายงานเข้ามาจำนวน ๔๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๔๖ จากเทศบาลเมืองทั้งหมด ๑๑๗ แห่งทั่วประเทศ สำหรับเทศบาลเมืองที่ไม่ได้รายงานเข้ามามี ๗๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๓

๒.๒.๓ เทศบาลตำบล มีแบบรายงานเข้ามารวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๔๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๓ ของจำนวนเทศบาลตำบลทั้งหมดทั่วประเทศ ๑,๐๑๙ แห่ง สำหรับเทศบาลตำบลที่ไม่ได้รายงานเข้ามามี ๘๗๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๙๖

๒.๓ องค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน อบต. ที่รายงานเข้ามาทั้งสิ้น ๗๒๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๙ จากจำนวน อบต. ๖,๖๒๐ แห่งทั่วประเทศ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ได้รายงานเข้ามามี ๕,๘๙๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๙

๓. องค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีการรายงานเข้ามาครบทั้งเมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ๓

โครงการศึกษาวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังได้จัดทำโครงการศึกษาวิจัยเรื่องต่างๆ ที่เป็นการสนับสนุนสิทธิได้รู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายใต้โครงการต่างๆ ดังนี้

๑. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการพัฒนาเพื่อจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสหน่วยงานของรัฐ”

ผลของการศึกษาได้กำหนดให้มีมาตรฐานความโปร่งใสที่เป็นที่ต้องการของเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน รวม ๗ ด้าน และตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๔๔ ตัวชี้วัด ดังนี้

- (๑) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้าง มี ๘ ตัวชี้วัด
- (๒) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงาน มี ๗ ตัวชี้วัด
- (๓) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน มี ๗ ตัวชี้วัด
- (๔) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงานบุคคล มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๕) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงบประมาณ มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๖) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการติดตามและประเมินผล มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๗) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ของราชการของประชาชน มี ๘ ตัวชี้วัด

ข้อเสนอแนะของคณะผู้วิจัย มีดังนี้

(๑) ควรมีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๒) เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ ควรมีการนำไปใช้กับหน่วยงานของรัฐทุกประเภทอย่างน้อยเป็นเวลา ๓ ปี

(๓) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีหน้าที่ในการประเมินอยู่แล้ว เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยการผลักดันให้ผู้ประเมินนำแบบประเมินมาตรฐานความโปร่งใสไปใช้

๒. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด”

ผลของการวิจัย นำผลการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใส ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินความโปร่งใสสำหรับหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๗ มาตรฐาน ๔๘ ตัวชี้วัด มาประกอบในการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เหมาะสมสามารถใช้ในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับความโปร่งใสในแต่ละประเภทได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาและวิเคราะห์รูปแบบสำหรับการจัดเก็บข้อมูลความโปร่งใสและประเมินผลความโปร่งใสด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งทางด้าน Hardware และด้าน Software จัดทำต้นแบบ (Prototype) โปรแกรมมาตรฐานสำหรับการประเมินวัดระดับความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้นำต้นแบบโปรแกรม (Prototype) นี้ ไปพัฒนาเป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่เป็นรูปแบบมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดทำด้าน Hardware และด้าน Software ในปีงบประมาณต่อไป

๓. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการประเมินผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ : แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมและกลไกการตรวจสอบของประชาชนภายใต้สภาวะแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม”

ผลของการวิจัย ได้นำแนวทางและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญห และอุปสรรค รวมทั้งกลไกตามกฎหมายที่เป็นประโยชน์มาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และแนวทางบังคับใช้กฎหมายที่ถูกต้อง

๔. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการวิเคราะห์ และจัดทำรายงานประมวลผลการศึกษาวิจัยการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐”

ผลของการวิจัย สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพื่อประกอบการดำเนินการและปรับปรุงวิธีการจัดเก็บและการนำไปใช้ด้วยระบบคอมพิวเตอร์เชื่อมโยงเครือข่าย online ของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ต่อไป

๕. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการจัดทำรายงานประมวลผลข้อมูลการติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ

ผลของการวิจัย สามารถนำรายงานประมวลผลข้อมูลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะรัฐมนตรี ทราบ และแจ้งหน่วยงานของรัฐที่ได้มีการรายงานมาอย่างสม่ำเสมอทราบและแจ้งหน่วยงานที่ไม่เคยรายงาน ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด และมีระบบข้อมูลจากการประมวลผลแบบรายงานเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลแก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางมาตรการการปฏิบัติตามกฎหมายต่อไป รวมทั้งสามารถนำปัญหา อุปสรรคของหน่วยงาน และข้อเสนอแนะจากที่ปรึกษานำมาแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ภาคผนวก ๔

การประชุม ๒๓rd International Information Security Conference ๒๐๐๘ (SEC ๒๐๐๘)

ณ เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี

ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ กันยายน ๒๕๕๑

.....

การประชุม ๒๓rd International Information Security Conference ๒๐๐๘ (SEC ๒๐๐๘)

เป็นการประชุมภายใต้การประชุม The IFIP World Computer Congress ๒๐๐๘ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ กันยายน ๒๕๕๑ ณ เมืองมิลาน สาธารณรัฐอิตาลี

สาระของการประชุมที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

๑. ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยผู้แทนของรัฐบาลจากประเทศต่าง ๆ องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง และนักวิชาการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

๒. รูปแบบการประชุม แบ่งเป็น การประชุมกลุ่มใหญ่ และการประชุมกลุ่มย่อยการประชุมกลุ่มใหญ่ (Opening Session) ได้มีการกล่าวเปิดการสัมมนา โดย Mr. Francesco Stronati (Vice President ของ IBM อิตาลี) ซึ่งได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมครั้งนี้ว่า การประชุม The International Federation for Information Processing (IFIP) เป็นการประชุมที่จัดขึ้นทุก ๒ ปี เพื่อเป็นการนำเสนอแนวคิด และผลงานของนักวิชาการและบุคคลต่าง ๆ ของคณะกรรมการด้านเทคนิคและกลุ่มงานต่าง ๆ (Technical Committees and Working Groups) ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการด้านวิทยาศาสตร์ (ซึ่งมี Mr. Judith Bishop เป็นประธาน) ที่ได้พยายามคิดค้น หรือสร้างสรรค์งานทางวิชาการขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ การสัมมนาครั้งนี้เป็นการจัดสัมมนาครั้งแรกในประเทศอิตาลี โดยมีสมาคมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดงาน ภายใต้การประชุมดังกล่าวได้แบ่งการประชุมออกเป็นการประชุมกลุ่มย่อยต่าง ๆ ๑๓ กลุ่ม ประกอบด้วย

- Open Source Systems ๒๐๐๘ (OSS ๒๐๐๘)
- IFIP Artificial Intelligence ๒๐๐๘ (IFIP AI)
- Globalization in the Digital Scenario
- Biologically Inspired Cooperative Computing ๒๐๐๘ (BICC ๒๐๐๘)
- Distributed and Parallel Embedded Systems (DIPES'๐๘)
- Human Computer Interaction (HCIS)
- Advances in Information Systems Research, Education and Practice (ISREP)
- Knowledge Management in Action (KMIA)

- ๕th IFIP International Conference in Theoretical Computer Science (TCS-๕th)
- ICT Professionalism and Competences
- Learning to live in the Knowledge Society (ED_L๒L)
- Women and Technology
- ๒๓rd International Information Security Conference ๒๐๐๘ (SEC ๒๐๐๘)

ซึ่งการประชุมบางเรื่องจะมีการจัดเป็นประจำทุกปี บางเรื่องจะจัดขึ้นทุกสองปี และบางเรื่องเป็นเรื่องใหม่ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในปีนี้ โดยเนื้อหาในการประชุมส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของงานคอมพิวเตอร์ และการคุ้มครองข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งแต่ละการประชุมจะเป็นการนำเสนอผลงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ วิพากษ์วิจารณ์ หรือเสนอความเห็น ซึ่งผลงานที่นำเสนอจะเป็นผลงานที่รวมความสัมพันธ์ของแนวคิดทางภาคธุรกิจและงานวิจัยเข้าด้วยกัน เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในวงการอุตสาหกรรม การกีฬา และแฟชั่น และอื่นๆ ซึ่งแต่ละการประชุม จะมีผู้แทนองค์กรของรัฐและสมาคมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศของอิตาลีเข้าร่วมด้วย

๓. สำหรับการประชุมที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นการประชุมภายใต้ SEC ๒๐๐๘ ซึ่งมีการเสนอผลงานเข้ามาพิจารณามากกว่าทุกปีถึง ๑๔๓ เรื่อง แต่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการเพื่อนำเสนอในการประชุมครั้งนี้เพียง ๔๒ เรื่อง โดยผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เข้าร่วมประชุมเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานคุ้มครองข้อมูลข่าวสารทางด้านเทคนิคเท่านั้น โดยมีรายละเอียดของการประชุม ดังนี้

๓.๑ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Protection) ซึ่งมี Mr.Yves Deswarte เป็นผู้ดำเนินการสัมมนา ได้มีการนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการสร้างระบบใหม่ๆ เพื่อใช้ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการนำเสนอผลงานที่สำคัญ เช่น

๓.๑.๑ เรื่อง Hiding in Groups : On the Expressiveness of Privacy Distributions เป็นการนำเสนอผลงานที่เป็นผลการศึกษาวิจัยว่า ในระบบการรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลแบบเดิมๆ นั้น แม้จะมีข้อดกลงในการใช้ข้อมูล รวมทั้งการมีระบบป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เพื่อป้องกันการถูกเจาะระบบ แล้วก็ตาม ก็ยังมีจุดอ่อนในระบบการป้องกันอยู่อีกมาก โดยเฉพาะการป้องกันจากนักเจาะระบบที่มีความชำนาญ คณะผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางใหม่ในการออกแบบการคุ้มครองข้อมูล โดยได้เสนอให้มีการกระจายข้อมูลออกเป็นกลุ่มๆ ซ้อนกันอยู่เป็นชั้นๆ ในลักษณะคล้ายกับต้นไม้ ตั้งแต่กลุ่มใหญ่สุดไปจนถึงกลุ่มเล็กสุด ซึ่งจะทำให้การเจาะระบบมีความยุ่งยากมากขึ้น และภายใต้การ

ควบคุม และการตรวจสอบการใช้ข้อมูลตลอดเวลาเมื่อมีการรั่วไหลของข้อมูลขึ้นก็จะสามารถตรวจสอบได้ทันทีว่าข้อมูลรั่วไหลจากจุดใด จะทำให้สามารถแก้ไขการรั่วไหลได้ตรงจุด และจะได้นำสาเหตุที่ทำให้เกิดการรั่วไหลมาเป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนาปรับปรุงข้อตกลงและสร้างระบบการรักษาความปลอดภัยขั้นใหม่ให้สามารถป้องกันได้ดีขึ้น

๓.๑.๒ เรื่อง **Practical Privacy-Preserving Benchmarking** เป็นการนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลโดยใช้ค่าทางสถิติในการใช้ข้อมูลที่เป็นมาตรฐานมากำหนดเป็นข้อตกลงระหว่างผู้ให้ข้อมูล กับผู้ใช้ข้อมูลโดยผ่านระบบศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อเป็นมาตรการในการคุ้มครองรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในการติดต่อระหว่างกัน ซึ่งค่าทางสถิติที่นำมาใช้นี้จะเป็นเหมือนรหัสผ่านอย่างหนึ่งเพื่อการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระหว่างที่มีการใช้

๓.๑.๓ เรื่อง **Enhancing Privacy in Remote Data** เป็นการนำเสนอผลงานการศึกษาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยข้อมูลที่ใช้ในเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้นำเสนอเห็นว่าโดยปกติผู้ใช้ข้อมูลไม่ต้องการให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลแม้แต่เจ้าของระบบเครือข่าย จึงมักมีการเข้ารหัสข้อมูลและรหัสการใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ไว้ งานที่นำเสนอนี้ได้ออกแบบการคุ้มครองที่เรียกว่า Protocol for Neural Network-based privacy-preserving computation เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการคุ้มครองข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายการเชื่อมโยงที่มีการใช้ข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายกลาง ซึ่งผู้ใช้แต่ละรายสามารถจัดระบบการคุ้มครองข้อมูลที่จะทำให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่ผู้ดูแลระบบเครือข่ายกลางล่วงรู้ถึงกระบวนการในการใช้ข้อมูลของตนได้ ขณะเดียวกันผู้ใช้ข้อมูลแต่ละรายก็สามารถกำหนดระดับของข้อมูลที่จะเปิดเผยแก่บุคคลต่าง ๆ ได้

๓.๒ เรื่อง **Security Policies** มี Mr. Yuko Murayama เป็นผู้ดำเนินการสัมมนา ซึ่งมีการเสนอผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๓.๒.๑ เรื่อง **An Implementation of a Privacy Enforcement Scheme based on the Java Security Framework using XACML Policies** เป็นการนำเสนอรูปแบบการประยุกต์ใช้ระบบวิธีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วยเทคนิคมาตรฐาน เช่น Java Security Framework และ XACML มีการนำกรณีศึกษาการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกประวัติสุขภาพด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มาเป็นตัวอย่าง เพื่อแสดงถึงเทคนิคที่นำมาใช้ในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในระบบเครือข่าย

๓.๒.๒ เรื่อง **Negotiation of Prohibition : An Approach Based on Policy Rewriting** เป็นการนำเสนอรูปแบบใหม่ของนโยบายด้านการรักษาความปลอดภัย

ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเดิมการทำความตกลงเพื่อขอใช้ข้อมูล มักอยู่ในรูปแบบของข้อตกลง เฉพาะข้อมูลที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้หรือให้เข้าถึงได้เท่านั้น ซึ่งเป็นรูปแบบข้อตกลงที่มี ลักษณะเป็นด้านบวกด้านเดียวเท่านั้น แต่ในการนำเสนอแนวคิดครั้งนี้ ได้เสนอแนวคิดที่ได้มี การพัฒนาขึ้นเพื่อควบคุมการเข้าสู่ระบบข้อมูลโดยให้มีการจัดทำข้อตกลงที่มีลักษณะทั้งด้าน บวกและด้านลบรวมไว้ด้วยกัน กล่าวคือ ในข้อตกลงจะมีการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ควบคุมข้อมูล สามารถแลกเปลี่ยนคำถามที่จำเป็นต่อผู้ที่ใช้ข้อมูล เพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลมั่นใจได้ว่าเป็น ผู้ที่อยู่ในเงื่อนไขที่ได้อนุญาตไว้ หรือหากผู้ต้องการใช้ข้อมูลไม่ต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วย ก็จะต้องอยู่ภายในเงื่อนไขที่ได้มีการกำหนดอนุญาตไว้ว่าสามารถทำได้ เมื่อผู้ควบคุมข้อมูลมั่นใจ จึงจะอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ โดยผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างของข้อตกลง ทางการแพทย์ที่ได้มีการทำข้อตกลงในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลการรักษาของคนไข้ไว้สอง เงื่อนไข คือ เงื่อนไขข้อแรก ทีมงานของคณะแพทย์ที่ทำการรักษาเท่านั้นที่จะได้รับอนุญาตให้ สามารถนำผลสรุปทางการรักษาของคนไข้มาปรึกษาหารือกันได้ แต่เงื่อนไขข้อที่สอง จะกำหนดไว้ว่าผู้ทำหน้าที่เป็นฝ่ายผู้ช่วยของคณะแพทย์ที่ทำการรักษา จะไม่ได้รับอนุญาตให้ นำข้อมูลผลสรุปทางการรักษาของคนไข้มาใช้ในการหารือร่วมกัน หรือให้ข้อแนะนำเมื่อมี ผู้ต้องการขอใช้ข้อมูลดังกล่าว ผู้ควบคุมข้อมูลจะยังไม่สามารถตอบอนุญาตหรือไม่อนุญาตได้ ทันที แต่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือสอบถามผู้ขอใช้ข้อมูลก่อน ซึ่งผู้ขอใช้ข้อมูลมี หน้าที่จะต้องพิสูจน์ตัวเองให้ได้ว่าเป็นทีมงานของคณะแพทย์ที่ทำการรักษา มิได้เป็นฝ่ายผู้ช่วย ของคณะแพทย์ที่ทำการรักษา จึงจะได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลนั้นได้

๓.๓ Session : Access Control in Distributed Systems มีการนำเสนอผลงาน ที่สำคัญ ดังนี้

๓.๓.๑ เรื่อง An Integrity Lock Architecture for Supporting Distributed Authorizations in Database Federations เป็นการนำเสนอแนวความคิด ในการสร้าง รูปแบบของความน่าเชื่อถือในการรักษาความปลอดภัยข้อมูลที่มีเป็นจำนวนมากด้วยระบบ ข้อมูลฐานคู่ โดยการศึกษาดังกล่าวจะใช้ความสัมพันธ์ของการรวบรวมข้อมูลในหลายระดับ เป็นข้อมูลฐานคู่ เพื่อจัดหมวดหมู่ข้อมูลในระบบปิด และทำเป็นตารางเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ ของข้อมูลเพื่อประเมินผล แล้วจัดทำเป็นต้นแบบระบบการรักษาความปลอดภัยข้อมูลดังกล่าว และในอนาคตจะพัฒนาการรักษาความปลอดภัยข้อมูลโดยการปรับปรุงเป็นฐานข้อมูลระบบ หลายฐาน เพื่อสร้างความเชื่อถือให้ระบบการคุ้มครองข้อมูลต่อไป

๓.๓.๒ เรื่อง Role Signatures for Access Control in Open Distributed Systems เป็นการศึกษาปัญหาที่ทำหายในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลในระบบ เพื่อให้มีการควบคุม ในการเข้าถึงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพในระบบเปิดที่มีการแจกจ่ายแบ่งปันการใช้ข้อมูลอย่าง

ปลอดภัย โดยการศึกษาเรื่องนี้ได้นำเสนอเรื่องการใช้ลายมือชื่อเพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือในระบบการรักษาความปลอดภัย ซึ่งจะเป็นการหลีกเลี่ยงการใช้ระบบตรวจสอบที่ซับซ้อนมาก ๆ ที่ทำให้ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลมีความยุ่งยากมากขึ้นตามไปด้วย

๓.๔ Session : Anomaly Detection มีการนำเสนอผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๓.๔.๑ เรื่อง A Product Machine Model for Anomaly Detection of Interposition Attacks on Cyber-Physical Systems เป็นการนำเสนอรูปแบบในการป้องกันการบุกรุกเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลด้วยการใช้รหัสตัวเลข ซึ่งจะนำไปประยุกต์เพื่อจัดทำข้อตกลงในการควบคุมการใช้ระบบข้อมูลต่อไป โดยระบบนี้จะสามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกันในขณะที่มีการเปิดใช้ระบบฐานข้อมูลและการแลกเปลี่ยนข้อมูลในขณะเดียวกันไปด้วย การเสนอผลงานนี้ได้เสนอระบบการป้องกันที่เรียกว่าระบบ NULL ซึ่งจากการประเมินผลที่ได้จากการทดลองพบว่าสามารถดำเนินงานได้เหนือข้อจำกัดของระบบงานอื่น ๆ

๓.๔.๒ เรื่อง Behavioral Intrusion Detection Indicators เป็นการนำเสนอแนวคิดที่ให้ใช้วิธีการตรวจสอบพฤติกรรมการใช้ข้อมูล เพื่อควบคุมและวิเคราะห์ระบบข้อมูลเนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายปีที่ผ่านมา คือ ความยุ่งยากในการจัดการระบบข้อมูลเนื่องจากข้อมูลที่มีเป็นจำนวนมากและระบบที่ซับซ้อนทำให้การทำงานต่าง ๆ สับสน ไม่เป็นระบบทำให้เกิดการบุกรุกเข้ามาในระบบข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่าย จึงได้มีการออกแบบระบบการจัดการข้อมูลให้เป็นระบบอัตโนมัติที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน โดยต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดพฤติกรรมหรือการกระทำที่ถือเป็นการบุกรุก เพื่อใช้ในการตรวจสอบ และนำข้อมูลที่ได้มาสรุป เพื่อการวิเคราะห์และแปลความหมายให้ตรงกับความเป็นจริง ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบและป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้

๓.๕ Session : Identity and Trust Management มีการเสนอผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๓.๕.๑ เรื่อง Ubiquitous Privacy-Preserving Identity Management ได้นำเสนอแนวคิดในการใช้วิธีการยืนยันตัวบุคคล หรือพิสูจน์ได้ถึงความเป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ซึ่งในปัจจุบันได้มีการใช้วิธีการเช่นนี้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในวงการกีฬา ใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ซึ่งผู้เป็นเจ้าของข้อมูลที่ถือบัตรอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้ต้องการที่จะให้ใช้ได้ในทุกสถานที่และทุกเวลาที่ต้องการ ซึ่งสิ่งที่ใช้ในการยืนยันตัวบุคคลนี้จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดีด้วย การใช้ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นี้ ทำให้มีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงการใช้และการคุ้มครองดังกล่าวเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ข้อมูลในลักษณะใด ๆ ก็ตาม และเมื่อข้อมูลสูญหายหรือระบบถูกโจมตี บุคคลอื่นก็จะไม่สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ได้โดยง่าย และสามารถถูกลบคืนมาได้

ภายในเวลาที่เจ้าของข้อมูลกำหนดไว้ เพื่อสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยในความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ข้อมูล

๓.๕.๒ เรื่อง Facilitating Privacy Related Decisions in Different Privacy Contexts on the Internet by Evaluating Trust in Recipients of Private Data โดยทั่วไปเมื่อมีการใช้อินเทอร์เน็ต ข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญจะถูกเปิดเผยทั้งโดยความตั้งใจและไม่ตั้งใจ ซึ่งอาจทำให้มีการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลขึ้นได้ถ้ามีการนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งโดยปกติผู้เป็นเจ้าของข้อมูลต้องการเป็นผู้กำหนดว่าจะให้ใครเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของตน หรือจะให้เปิดเผยข้อมูลอะไรได้บ้าง จึงได้นำเสนอรูปแบบที่เป็นแนวคิดที่จะให้มีการใช้วิธีการกำหนดระดับความน่าเชื่อถือว่าจะเป็นในลักษณะใดที่จะมั่นใจได้ว่าผู้ใช้ข้อมูลจะไม่นำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง การเสนอผลงานนี้จึงได้นำเสนอรูปแบบทดลองที่ใช้ในการตรวจสอบการปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการใช้ รวมถึงสิ่งที่จะนำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ เพื่อกำหนดระดับความน่าเชื่อถือ รวมทั้งได้มีการประเมินผลพร้อมสรุปผลการวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้เป็นรูปแบบในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อไป

๔. การสัมมนาครั้งต่อไป (SEC ๒๐๐๙) จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ณ เมือง Propos ประเทศไซปรัส

ภาคผนวก ๕

ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตนเองและรู้จักใช้สิทธิในการขอทราบข้อมูลข่าวสารของราชการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมทั้งตระหนักและเห็นความสำคัญของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้จัดอบรม/สัมมนาให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชนใน ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๕๑ หมวดค่าใช้สอย รายการค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม ในวงเงิน ๗๐๐,๐๐๐ บาท และเงินงบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนินงานตามแผนงาน/ผลผลิตแล้ว ในวงเงิน ๗๒๗,๕๐๐ บาท และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยจัดสรรเงินงบประมาณฯ หมวดค่าวัสดุ รายการวัสดุโฆษณาและเผยแพร่ในวงเงิน ๗๕๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นการดำเนินการดังนี้

๑. การอบรม/สัมมนา

๑.๑ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๘ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๗๗๔ คน ดังนี้

๑.๑.๑ จังหวัดตราด เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๗๓ คน

๑.๑.๒ จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๙๒ คน

๑.๑.๓ จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๐๑ คน

๑.๑.๔ จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๕๗ คน

๑.๑.๕ จังหวัดแพร่ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๗๖ คน

๑.๑.๖ จังหวัดกระบี่ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๘๓ คน

๑.๑.๗ จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๑๑๗ คน

๑.๑.๘ จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๗๙ คน

๑.๒ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยใช้
เงินงบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนินงานตามแผนงาน/ผลผลิตแล้ว จำนวน ๖ ครั้ง
มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๕๕๗ คน ดังนี้

๑.๒.๑ จังหวัดหนองบัวลำภู เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๙๔ คน

๑.๒.๒ จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๑๐๐ คน

๑.๒.๓ จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๘๗ คน

๑.๒.๔ จังหวัดพังงา เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๗๒ คน

๑.๒.๕ จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๘๕ คน

๑.๒.๖ จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วม
สัมมนา จำนวน ๑๑๙ คน

ผลที่ได้จากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนารู้จัก/รับรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของ
ราชการจากการอบรม/สัมมนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๑๔ รองลงมาเป็นหนังสือ
ราชการ/หน่วยงานราชการ และสื่อมวลชน ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ ความเข้าใจในการใช้สิทธิตามกฎหมาย
ข้อมูลข่าวสารของราชการในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๕ รองลงมา คือ
น้อยและมาก ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาใช้สิทธิตรวจดู/ขอข้อมูลข่าวสารฯ จากหน่วยงานที่ว่าการอำเภอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘๗ รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลที่อื่นๆ (เทศบาล ที่ดินจังหวัด สำนักงาน ก.พ. ห้องสมุดประชาชน ฯลฯ) ศาลากลางจังหวัด และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๘๐ รองลงมาคือ ไม่แน่ใจเท่าเดิม และน้อยลง ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า การใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยาก คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๒ รองลงมาคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำได้เป็นบางอย่าง เป็นสิ่งที่ทำได้แต่ไม่ยากทำ และทำไม่ได้ ยาก ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยช่วยเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐ/หน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕๙ รองลงมาคือ เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นการปกป้องสิทธิประโยชน์ตนเอง และปกป้องประโยชน์สาธารณะ ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ควรจะนำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาไปเผยแพร่ให้ประชาชนหรือบุคคลอื่นได้รับทราบต่อไปได้ คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๘ รองลงมาคือ อาจจะได้ อาจจะไม่ได้ และไม่ได้ ตามลำดับ

๑.๓ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แก่ผู้นำชุมชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๑ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๐๙ คน

ผลที่ได้จากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนารู้จัก/รับรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการจากการอบรม/สัมมนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๘๓ รองลงมาเป็นหนังสือราชการ/หน่วยงานราชการ และสื่อมวลชน ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ ความเข้าใจในการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘๓ รองลงมา คือน้อยและมาก ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาใช้สิทธิตรวจดู/ขอข้อมูลข่าวสารฯ จากหน่วยงานที่ว่าการอำเภอ (สำนักงานเขต) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๒ รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบล และที่อื่นๆ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๕ รองลงมาคือ ไม่แน่ใจเท่าเดิม และน้อยลง ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า การใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นสิ่งที่ทำได้เป็นบางอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๑๗ รองลงมาคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยาก เป็นสิ่งที่ทำได้แต่ไม่ยากทำ และทำไม่ได้ ยาก ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยช่วยเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐ/หน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๔ รองลงมาคือ เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นการปกป้องสิทธิประโยชน์ตนเอง และปกป้องประโยชน์สาธารณะ ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ควรจะนำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาไปเผยแพร่ให้ประชาชนหรือบุคคลอื่นได้รับทราบต่อไปได้ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๐ รองลงมาคือ อาจจะได้

๒. การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์

การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ โดยใช้เงินงบประมาณที่กำหนด วงเงิน ๗๐๔,๙๐๐ บาท แบ่งเป็น

๒.๑ สื่อวิทยุ ใช้วงเงินงบประมาณ จำนวน ๙๗,๙๐๐ บาท การผลิตสปอตวิทยุ จำนวน ๒ เรื่อง ความยาวเรื่องละ ๓๐ วินาที ออกอากาศทางสถานีวิทยุทั่วประเทศ จำนวน ๙๕๓ ครั้ง

๒.๒ สื่อสิ่งพิมพ์ ใช้วงเงินงบประมาณ จำนวน ๖๐๗,๐๐๐ บาท

- การจัดพิมพ์หนังสือ รายงานประจำปี ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

- การจัดพิมพ์หนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวน.) ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

- การจัดพิมพ์หนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวน.) ปี ๒๕๕๐ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

- การจัดพิมพ์และเผยแพร่จุลสาร จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๔ ฉบับ ๆ ละ ๙,๐๐๐ เล่ม (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

- การจัดพิมพ์โปสเตอร์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ แผ่น

๒.๓ การผลิตและเผยแพร่วีดิทัศน์ ใช้เงินงบประมาณการจัดงานครบรอบ
๑๐ ปี พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ๖๘,๐๐๐ บาท
จำนวน ๑ เรื่อง คือ “ ๑ ทศวรรษ : พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯกับการสร้างความโปร่งใส
ในสังคมไทย” เพื่อใช้ในงานครบรอบ ๑๐ ปี พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม
๒๕๕๑ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์โดยไม่ใช้งบประมาณ ดังนี้

- การสนทนาสดในรายการวิทยุ จำนวน ๒ ครั้ง ทางสถานีวิทยุรัฐสภา
- การเขียนข่าวแจกให้สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ สมาคมสื่อมวลชน
สถานีวิทยุโทรทัศน์และหน่วยงานอื่นๆ

- การเขียนบทความลงพิมพ์ในจุลสารและวารสารเป็นประจำทุกเดือน
เช่น วารสารอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี วารสารกรมประชาสัมพันธ์
 เป็นต้น

- การเขียนข่าว/กิจกรรม บทความลงเว็บไซต์หน่วยงานต่างๆ

ภาคผนวก ๖

ด้านการตอบข้อหาหรือการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ (ช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ – กันยายน ๒๕๕๑) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการให้คำปรึกษาหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเป็นการหารือทางโทรศัพท์ จำนวนประมาณ ๑,๖๐๐ ราย เป็นการหารือทางเว็บไซต์ จำนวน ๘๙ เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล การขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการสืบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง การกระทำผิดทางอาญา หรือทางวินัย การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิของคนต่างด้าว การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ฯลฯ และเป็นหนังสือขอหารือจากหน่วยงานของรัฐ จำนวน ๒๒ เรื่อง ซึ่งมีประเด็นหารือสำคัญที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการตอบข้อหาหรือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ให้ความเห็นและขอแนะนำการปฏิบัติแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน เช่น

เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการสอบสวนของแพทยสภา
ผู้หารือ แพทยสภา

ประเด็น แพทยสภาขอหารือ กรณีมีผู้ร้องเรียนต่อแพทยสภาเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทย์ เกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วยซึ่งต่อมาได้เสียชีวิต โดยคณะกรรมการแพทยสภาได้พิจารณาข้อร้องเรียนดังกล่าวแล้ว มีมติยกข้อกล่าวหาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบ ต่อมาผู้ร้องเรียนได้มีหนังสือขอรายงานการสอบสวนทั้งหมด แพทยสภาจึงหารือแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนทางด้านจริยธรรม ตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับคดีด้านจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๘

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า รายงานการสอบสวนเรื่องร้องเรียนทางด้านจริยธรรมของแพทยสภาที่ผู้ร้องเรียนร้องขอ สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับรายงานกระบวนการพิจารณา วิธีการพิจารณา ผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนทางด้านจริยธรรมของแพทยสภา เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

หรือไม่ และสามารถเปิดเผยได้หรือไม่ เพียงใด นั้น คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่า รายงานกระบวนการพิจารณา วิธีการพิจารณา ผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนทางด้านจริยธรรมของแพทยสภา เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่มีหน้าที่ในการสืบสวน สอบสวน ดังนั้น จึงมิใช่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่แพทยสภาจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่ผู้ร้องเรียนหรือไม่ เป็นเรื่องที่แพทยสภาจะต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในข้อยกเว้นที่จะไม่เปิดเผยตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ หรือไม่ หากไม่อยู่ในข้อยกเว้นดังกล่าวแพทยสภาต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนี้ต่อไป

๒. เอกสารที่เป็นส่วนประกอบของรายงานกระบวนการพิจารณา เช่น เวชระเบียนประวัติผู้ป่วย และความเห็นของแพทย์ เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือไม่ และสามารถเปิดเผยได้หรือไม่ เพียงใด นั้น คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่า เอกสารที่เป็นส่วนประกอบของรายงานกระบวนการพิจารณา เช่น เวชระเบียน ประวัติผู้ป่วย และความเห็นของแพทย์ที่ปรากฏในเวชระเบียนของผู้ป่วย เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ป่วย จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลก่อน ตามนัยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างไรก็ดี เนื่องจากกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ร้องเรียนเป็นบิดาของผู้เสียชีวิต ผู้ร้องเรียนจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่สามารถใช้สิทธิแทนผู้เสียชีวิตซึ่งเป็นบุตรสาว ในการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวตามคำร้องขอได้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับกฎกระทรวง (ฉบับที่ ๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แพทยสภาจึงสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเวชระเบียนผู้ป่วยและความเห็นของแพทย์ในการรักษาพยาบาลของผู้เสียชีวิตแก่ผู้ร้องเรียนได้

เรื่องหรือของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยาง จังหวัดมหาสารคาม

ประเด็น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยาง ขอรื้อกรณีที่ต้องการจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการชำระเงินค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชนที่ได้ยื่นชำระภาษีกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางว่า ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หรือไม่ และหากเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางจะสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการชำระเงินค่าภาษีของประชาชนต่อสาธารณะได้หรือไม่อย่างไร

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียดการชำระเงินค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นข้อมูลข่าวสารที่แสดงให้เห็นถึงการครอบครองที่ดินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ซึ่งเป็นการแสดงฐานะการเงินได้ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางต้องให้ความคุ้มครองตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางประสงค์จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว อาจแสดงเป็นบัญชีรายชื่อผู้ชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางโดยไม่ต้องระบุข้อมูลที่เป็นรายละเอียดอื่นจะเป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ก็อาจกระทำได้หรือหากเจ้าของข้อมูลให้ความยินยอมเป็นหนังสือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางก็สามารถนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมาเผยแพร่ต่อสาธารณะได้ด้วย

เรื่องหารือของ กระทรวงการต่างประเทศ

ประเด็น กระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่าได้รับหนังสือจากสถานเอกอัครราชทูตตุรกีขอทราบข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติของประเทศไทยเกี่ยวกับสิทธิของคนต่างด้าวในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาให้สิทธิดังกล่าวต่อบุคคลสัญชาติอื่นที่พำนักอาศัยอยู่ในประเทศตุรกี ทั้งนี้ประเทศตุรกีมีกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งบัญญัติให้สิทธิแก่คนต่างด้าวที่พำนักอาศัยอยู่ในประเทศตุรกีสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารใดๆ ที่เกี่ยวกับตนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตนได้บนพื้นฐานของหลักต่างตอบแทน

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. “คนต่างด้าว” ตามนิยามความหมายตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หมายถึง บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย... หากคนต่างด้าวมียุติที่อยู (ซึ่งพิจารณาตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒) ในประเทศไทย ก็สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้

รวมถึงการได้รับความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและสิทธิในการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนเองได้

๒. ประเด็นเกี่ยวกับกฎกระทรวงที่จะกำหนดการใช้สิทธิของคนต่างด้าวนั้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง เช่น การสามารถใช้สิทธิได้ตามที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้ โดยเฉพาะไว้แล้ว การให้สิทธิแก่คนไทยในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประเทศดังกล่าว (หลักต่างตอบแทน) เช่นกัน เพื่อกำหนดเป็นกฎกระทรวงดังกล่าวต่อไป

๓. เมื่อยังไม่มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับสิทธิของคนต่างด้าว ตามมาตรา ๙ ววรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เป็นดุลยพินิจของหน่วยงานที่เป็นผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ที่จะพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวหรือไม่ ตามความเหมาะสม ซึ่งเป็นดุลยพินิจของหน่วยงานรัฐในการดำเนินการอยู่แล้วตามความชอบและด้วยเหตุผลอันเป็นธรรม

เรื่องหรือของ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

ประเด็น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งโครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานดังกล่าว ได้เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานฯ เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเปิดเผยรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อหน่วยงานหรือประชาชนที่มาร้องขอได้เพียงใด

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจัดทำโดยโครงการของเอกชนหรือโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี หรือโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชนที่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี หากมาอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงาน

นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งประชาชนมีสิทธิขอเข้าตรวจสอบได้ ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒. หากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามข้อ ๑ อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ ซึ่งยังไม่เสร็จสิ้น ยังไม่มีผลการพิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาจมีคำสั่งเปิดเผยหรือมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้ ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่หากปฏิเสธก็ต้องแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ตามกฎหมายด้วย อย่างไรก็ตาม การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาจปิดลบหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จะมีผลกระทบเสียหายในการแข่งขันทางธุรกิจหรือการค้าได้

๓. คณะอนุกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นจนเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์แล้ว มีการกำหนดให้เก็บไว้ในห้องสมุดของ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้หน่วยงานหรือประชาชนเข้าค้นคว้าตรวจสอบได้ และเมื่อพิจารณาประโยชน์สาธารณะของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแล้ว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญในการพิจารณาใช้ดุลพินิจที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่ระหว่างการพิจารณาข้อเสนอขององค์การภาคี รวม ๓๖ องค์กร โดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งได้เสนอให้มีการกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เช่น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รายงานการตรวจมลพิษและมลภาวะต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐ สัญญาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติ ฯลฯ เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งหากผลการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในเรื่องนี้เห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ควรเป็นข้อมูลสาธารณะที่ประชาชนควรเข้าถึงได้โดยสะดวกและไม่ต้องร้องขอ ก็จะกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของข้อมูลดังกล่าวจัดข้อมูลนั้นไว้ ณ ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้นๆ ต่อไป

ภาคผนวก ๗

ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑. การคุ้มครองสิทธิอุทธรณ์ของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

การดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกระบวนการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการรับรู้หรือได้รับข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งปฏิเสธคำขอข้อมูลข่าวสารของประชาชน ซึ่งตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๕ วรรคสี่ กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานของรัฐได้ ๓ กรณี คือ

- (๑) คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕
- (๒) คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗
- (๓) คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๕

ทั้งนี้ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) มีอำนาจหน้าที่พิจารณาคำอุทธรณ์เบื้องต้นเพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา เพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ปัจจุบันคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีด้วยกัน ๕ สาขา ดังนี้

๑. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข
๒. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ
๓. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร
๔. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ
๕. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

๒. ผลการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ (๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑)

๒.๑ การใช้สิทธิอุทธรณ์ของประชาชน

ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑ - ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับคำอุทธรณ์ของประชาชน และพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งสิ้น ๑๙๐ เรื่อง ซึ่งจำนวนเรื่องอุทธรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีจำนวนเรื่องใกล้เคียงกับปี ๒๕๕๐ ซึ่งมีจำนวน ๑๙๓ เรื่อง

ตารางแสดงจำนวนอุทธรณ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - พ.ศ. ๒๕๕๑

ปี	๒๕๔๖	๒๕๔๗	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑
จำนวนเรื่องอุทธรณ์	๑๕๑	๑๘๖	๑๖๘	๑๕๓	๑๙๓	๑๙๐

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลสถิติของ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ กับสถิติของเรื่องอุทธรณ์ย้อนหลัง ๕ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๐) พบว่าการใช้สิทธิอุทธรณ์ของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีแนวโน้มสูงขึ้น

๒.๒ การดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- ผลการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์เป็นที่ยุติ

ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์เป็นที่ยุติ รวมทั้งสิ้น ๑๖๐ เรื่อง โดยมีคำวินิจฉัยทั้งสิ้น ๑๕๖ คำวินิจฉัย และมีคำสั่งให้ยุติเรื่องอันเนื่องจากผู้อุทธรณ์ขอถอนเรื่อง หรือหน่วยงานยอมเปิดเผยก่อนที่จะมีคำวินิจฉัย เป็นจำนวน ๔ คำสั่ง

- ผลการพิจารณาวินิจฉัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยรวม ๘๖ คำวินิจฉัย คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ของเรื่องที่ได้มีคำวินิจฉัยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ๗๐ คำวินิจฉัย คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ของเรื่องที่ได้มีคำวินิจฉัยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑

ตารางแสดงแสดงคำวินิจฉัยจำแนกตามรายสาขา

กวจ. สาขาต่าง ๆ	คำวินิจฉัย (เรื่อง)	ผลการพิจารณา	
		เปิดเผย	ยกอุทธรณ์
๑. สาขาการแพทย์และสาธารณสุข	-	-	-
๒. สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ	-	-	-
๓. สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร	๕	๕	๑
๔. สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ	๒	๒	-
๕. สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและ การบังคับใช้กฎหมาย	๑๔๙	๘๐	๖๙
รวม	๑๕๖	๘๖	๗๐

เมื่อพิจารณาสรุปภาพรวมของคำวินิจฉัยทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่า คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ถึงร้อยละ ๔๕ ของเรื่องที่วินิจฉัย สรุปผลภาพรวมดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่า ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์นั้น มีความรู้ ความเข้าใจในการให้ความคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถใช้ดุลพินิจโดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐและประโยชน์สาธารณะ รวมถึงประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันได้เป็นอย่างดี ข้อมูลข่าวสารจำนวนมากที่สมควรให้เปิดเผย หน่วยงานของรัฐก็ดำเนินการเปิดเผยไปในชั้นต้นภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ทำให้เรื่องอุทธรณ์ของประชาชนอันเกิดจากกรณีที่หน่วยงานของรัฐใช้ดุลพินิจไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรลดจำนวนลงมาก เป็นการช่วยลดภาระงานวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเรื่องอุทธรณ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะต้องปกปิดข้อมูลข่าวสารไว้เพื่อการบังคับใช้กฎหมายตามอำนาจหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อการคุ้มครองรักษาประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนไปพร้อมกัน หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบสามารถให้เหตุผลที่มีน้ำหนักให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรับฟังได้ ส่งผลให้เชื่อได้ว่าการยกอุทธรณ์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับจำนวนเรื่องที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดแล้วในปี ๒๕๕๑ จำแนกเป็นประเภทเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

ลำดับ	ประเภทเรื่องอุทธรณ์	จำนวนเรื่อง	คิดเป็นร้อยละ
๑.	การดำเนินการทางวินัย	๕๑	๓๓ %
๒.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑๑	๗ %
๓.	การตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน	๔๒	๒๗ %
๔.	ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	๙	๖ %
๕.	การบริหารงานบุคคลและการประเมินผลการปฏิบัติงาน	๒๑	๑๓ %
๖.	ข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ	๒๒	๑๔ %
	รวมเรื่องอุทธรณ์	๑๕๖	๑๐๐ %

ผลการวิเคราะห์สถิติจำนวนเรื่องอุทธรณ์ในปี ๒๕๕๑ ที่จำแนกประเภทข้อมูลข่าวสารตามลักษณะของเนื้อหาสาระสำคัญแล้ว พบว่า เป็นเรื่องอุทธรณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารด้านการดำเนินการทางวินัย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ของเรื่องอุทธรณ์ที่มีคำวินิจฉัย รองลงมา คือเรื่องเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการประเมินการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๓ ตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่าเรื่องอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและงบประมาณโครงการของรัฐมีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งมีเพียงร้อยละ ๗ เท่านั้น

สำหรับผลสรุปสถิติจำนวนเรื่องอุทธรณ์ในปี ๒๕๕๑ ที่จำแนกประเภทผู้อุทธรณ์ พบว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๖ ของผู้อุทธรณ์ที่มีคำวินิจฉัยในปี ๒๕๕๑ ซึ่งส่วนใหญ่คือผู้ที่มีส่วนได้เสียกับข้อมูลข่าวสารด้านการดำเนินการทางวินัย รองลงมา เป็นประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๒๘ ส่วนใหญ่เป็นผู้อุทธรณ์เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ที่เหลือเป็นองค์กรภาคเอกชน นักการเมือง และผู้สื่อข่าว รวมกันคิดเป็นร้อยละ ๑๖ โดยมีรายละเอียดสถิติดังนี้

จำนวนผู้ใช้สิทธิอุทธรณ์จำแนกตามประเภทบุคคลต่าง ๆ ได้ดังนี้

ลำดับ	ประเภทเรื่องอุทธรณ์	จำนวนเรื่อง	คิดเป็นร้อยละ
๑.	เจ้าหน้าที่ของรัฐ	๘๗	๕๖ %
๒.	ประชาชนทั่วไป	๔๔	๒๘ %
๓.	เอกชน องค์กรต่าง ๆ	๑๒	๘ %
๔.	นักการเมืองและผู้สื่อข่าว	๑๓	๘ %
	รวม	๑๕๖	๑๐๐ %

๒.๓ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ (๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑) ที่สำคัญ มีดังนี้

ในปี ๒๕๕๑ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยที่น่าสนใจและถือได้ว่าเป็นแนวทางมาตรฐานในการใช้ดุลพินิจพิจารณาเกี่ยวกับการเปิดเผย หรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ดังนี้

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินทางด้านวินัย

สำนวนการสอบสวนทางวินัยที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารเท่าที่จำเป็นเพียงพอในการต่อสู้โต้แย้งข้อกล่าวหา เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ข้อมูลข่าวสารของราชการปกติที่นำมาประกอบสำนวนการสอบสวน ซึ่งตามปกติประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้นได้อยู่แล้ว และหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดหาตามนัยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนข้อมูลข่าวสารที่ยังไม่สมควรให้เปิดเผยเนื่องจากเป็นกรณีที่มีการดำเนินสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ เช่น รายงานการสอบสวนข้อเท็จจริง หนังสือร้องเรียนกล่าวหา บันทึกถ้อยคำพยานบุคคล บันทึกความเห็นของเจ้าหน้าที่ เพราะจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการตรวจสอบและการดำเนินการทางวินัยเสื่อมประสิทธิภาพหรืออาจไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามนัยมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ¹

ผู้ร้องเรียนแม้จะมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนทางวินัย แต่เมื่อพิจารณาซึ่งน้ำหนักเปรียบเทียบกับส่วนได้เสียของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว การเปิดเผยย่อมกระทบต่อชื่อเสียงของผู้ถูกกล่าวหามากกว่า ²

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางด้านสำนวนคดี

สำนวนคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนคดี ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในชั้นพนักงานสอบสวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี การเปิดเผยย่อมจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางคดีเสื่อมประสิทธิภาพหรืออาจไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามนัยมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ³

¹ คำวินิจฉัย ของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ที่ ๘๕/๒๕๕๑

² คำวินิจฉัย ของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ที่ ๘๕/๒๕๕๑

³ คำวินิจฉัย ของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ที่ ๘๕/๒๕๕๑

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

การเปิดเผยหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ได้แก่ โฉนดที่ดิน น.ส. ๓ ก และ ส.ค. ๑ เป็นต้น โดยผู้ขอไม่มีเหตุจำเป็นอันสมควร ไม่ใช่บุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย ถือได้ว่าเป็นการรบกวน รุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร⁴

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชื่อของบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การเปิดเผยชื่อของบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ไม่รวมถึงข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเฉพาะตัวของบุคคลนั้น ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่หน่วยงานจะต้องให้ความคุ้มครองความเป็นส่วนบุคคล การเปิดเผยเพียงชื่อดังกล่าวไม่เข้าลักษณะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐⁵

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐเพื่อการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับโยกย้าย แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งบันทึกชี้แจงแสดงเหตุผลความจำเป็นในการแต่งตั้งโยกย้าย ไม่เป็นความเห็นภายในหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งให้เปิดเผยได้ โดยเฉพาะเปิดเผยให้กับผู้ขอที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใสในการใช้ดุลพินิจของผู้เกี่ยวข้อง⁶

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ประกันตน

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ประกันตนที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงานประกันสังคมให้กับเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเพื่อการบังคับชำระหนี้ จะกระทบต่อสภาพการทำงานของลูกจ้าง และจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ทำให้ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ อีกทั้งยังทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานที่สนับสนุนการติดตามชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงานของสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ หากเจ้าหน้าที่ยังมีหนทางอื่นในการวางระบบประกันชำระหนี้ หรือดำเนินการบังคับชำระได้ ก็ไม่มีเหตุจำเป็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในระบบประกันสังคม⁷

⁴ คำวินิจฉัย ของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ที่ ๘๗/๒๕๕๑

⁵ คำวินิจฉัย ของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ที่ ๕๒/๒๕๕๑

⁶ คำวินิจฉัย ของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ที่ ๕๔/๒๕๕๑

⁷ คำวินิจฉัย ของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ที่ ๕๕/๒๕๕๑

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญเกี่ยวกับกรณีที่หน่วยงานของรัฐฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒

กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการภายในกำหนดระยะเวลา ๗ วันนับแต่ได้รับทราบคำวินิจฉัย

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ความเป็นมาเบื้องต้นสรุปได้ว่า ผู้อุทธรณ์คือ บริษัทวิไลศน์ จำกัด ใช้สิทธิขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดราคาโครงการพัฒนาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอโดยให้เหตุผลว่า “ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นความเห็นภายในของการรถไฟแห่งประเทศไทยในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด หากเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินการของการรถไฟแห่งประเทศไทย และอาจกระทบส่วนได้เสียของบริษัทเจ. เจ. มอลล์ จำกัด” ผู้อุทธรณ์จึงใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๒ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วมีคำวินิจฉัยที่ สค ๑๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ วินิจฉัยให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานสรุปผลการพิจารณาการประกวดราคา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกวดราคา

๑.๓ เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยได้รับทราบคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แล้วก็ได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยดังกล่าวภายในระยะเวลา ๗ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ ที่กำหนดไว้

๑.๔ ต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทยยื่นฟ้องคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (คณะที่ ๑) ต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘ เพื่อขอให้มีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว

๒. การพิจารณาคดีของศาลปกครอง

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ยืนตามคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น โดยศาลปกครองสูงสุด ได้พิจารณาเห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองต้องเป็นผู้ได้รับ หรืออาจได้รับความเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ แต่กรณีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดี (การรถไฟแห่งประเทศไทย) ใช้อำนาจวินิจฉัยตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี (กวล.) จึงเป็นการควบคุมตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐชั้นต้น ผลของคำวินิจฉัยย่อมเป็นที่สุดและผูกพันผู้ฟ้องคดีที่จะต้องปฏิบัติตาม (คำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๓๗๙/๒๕๕๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๗๙๕/๒๕๕๘)

เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยได้รับทราบคำสั่งศาลปกครองสูงสุดแล้ว จึงได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยครบถ้วน

๓. การดำเนินการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.)

๓.๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ได้รายงานความคืบหน้ากรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยให้ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบมาโดยลำดับ และเมื่อศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งเป็นที่ยุติแล้ว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙ ว่า คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีสถานะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ย่อมเป็นที่สุด ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งผูกพันหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตาม คำวินิจฉัยโดยไม่อาจโต้แย้งหรือฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ และแม้ว่าศาลจะได้มีคำพิพากษาไว้แล้วก็ตาม ก็ไม่อาจถือเป็นหลักประกันหรือไม่อาจสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนได้ชัดเจนว่า การฟ้องคดีต่อศาลปกครองในทำนองเดียวกันนี้จะไม่เกิดขึ้นอีก หากยอมให้หน่วยงานของรัฐยกข้อโต้แย้งพร้อมเหตุผลปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูล

ข่าวสารราชการไปฟ้องต่อศาลปกครองได้ ย่อมมีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามคำวินิจฉัย และสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเสนอขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณามาตรการและแนวทางปฏิบัติต่อกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย และยกเรื่องไปฟ้องศาลปกครอง เพื่อให้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป

ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วให้ถือกรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นบรรทัดฐาน พร้อมทั้งได้มีมติให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีมติห้ามหน่วยงานของรัฐฟ้องคดีเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ต่อศาลปกครองในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนผู้ใช้สิทธิอุทธรณ์ ทั้งนี้ เพื่อมิให้กรณีเช่นการรถไฟแห่งประเทศไทยฟ้องเป็นคดีปกครองเกิดขึ้นได้อีก ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๒ ต่อมาในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานสรุปของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยอีกครั้ง กรณีไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนคำวินิจฉัย ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาทางเลือกเพื่อให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๒.๑ ให้ดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี หรือ

๓.๒.๒ ให้ยุติเรื่องกรณีการรถไฟแห่งประเทศไทย เนื่องจากการรถไฟแห่งประเทศไทยมีเหตุอันสมควรที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยภายใน ๗ วัน นับแต่ได้ทราบคำวินิจฉัย

โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาว่า การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ใช้สิทธิฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัย ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเห็นว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ใช้สิทธิตามช่องทางกระบวนการยุติธรรมอันสมควร ซึ่งในขณะนั้นไม่ปรากฏว่ามีแนวทางปฏิบัติใดที่ชัดเจนห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ถือปฏิบัติ

เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ให้เพิกถอนคำวินิจฉัย กรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทยจึงเป็นคดีแรกที่ศาลปกครองได้พิจารณาและมีคำสั่งอันเป็นที่สุด จึงอาจถือได้ว่าการกระทำของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยมิได้มีเจตนาอันไม่ชอบ เพื่อฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ดังนั้นการที่การรถไฟแห่งประเทศไทยพึงกระบวนยุติธรรมการทางศาลโดยยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองในกรณีดังกล่าวข้างต้นจึงพอเข้าใจได้ว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยมีเหตุอันสมควรให้ชะลอการเปิดเผยคำวินิจฉัยที่ สค ๑๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ไว้ก่อนได้

ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๐ ได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง โดยมีความเห็นเป็นสองแนวทาง คือ

(๑) นายกิตติศักดิ์ ปรกิต กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีความเห็นว่า กรณีที่การรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยที่ สค ๑๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ลงมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินการในการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ย่อมมีความผิดทางวินัย

(๒) กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยตำแหน่งจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางจรรยา เจียมวิจิตร) มีความเห็นว่า การที่การรถไฟแห่งประเทศไทยโต้แย้งการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยการใช้สิทธิฟ้องต่อศาลปกครองด้วยเข้าใจโดยสุจริตว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยมีสิทธิจะฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ถือว่าการฟ้องคดีของการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นการกระทำโดยสุจริต มิได้ตั้งใจฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และภายหลังที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งวินิจฉัยเป็นที่สุดแล้ว การรถไฟแห่งประเทศไทยก็ได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งสงวนสิทธิเพื่อขอลงมติส่วนตนต่อที่ประชุมว่าไม่เห็นด้วยในกรณีนี้ หากมีมติให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยกับการรถไฟแห่งประเทศไทยต่อไป

อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมได้มีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดำเนินการสรุปข้อเท็จจริงกรณีนี้แจ้งต่อกระทรวงคมนาคม ให้พิจารณาดำเนินการกับการรถไฟแห่งประเทศไทยต่อไป

๔. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทย

นับแต่ที่ได้มีคำพิพากษาของศาลปกครองกรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทย และคณะรัฐมนตรีมีมติห้ามฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่าจนถึงปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานของรัฐแห่งใดกระทำการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ ดังกล่าวโดยไม่ชอบเกิดขึ้นอีก

๕. บทสรุปเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๕.๑ กรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นกรณีตัวอย่างที่สำคัญนำไปสู่การสร้างแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนให้แก่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยถือปฏิบัติได้เป็นอย่างดี หากต่อไปการรถไฟแห่งประเทศไทยหรือหน่วยงานอื่นใดไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยภายในระยะเวลา ๑ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือพยายามยกเรื่องไปฟ้องศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยอีก การกระทำความดังกล่าวย่อมถือได้ว่ามีเจตนาฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยชัดแจ้ง ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีหน้าที่สอดคล้อง ดูแล ให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการตามระเบียบกฎหมายโดยเคร่งครัดต่อไป

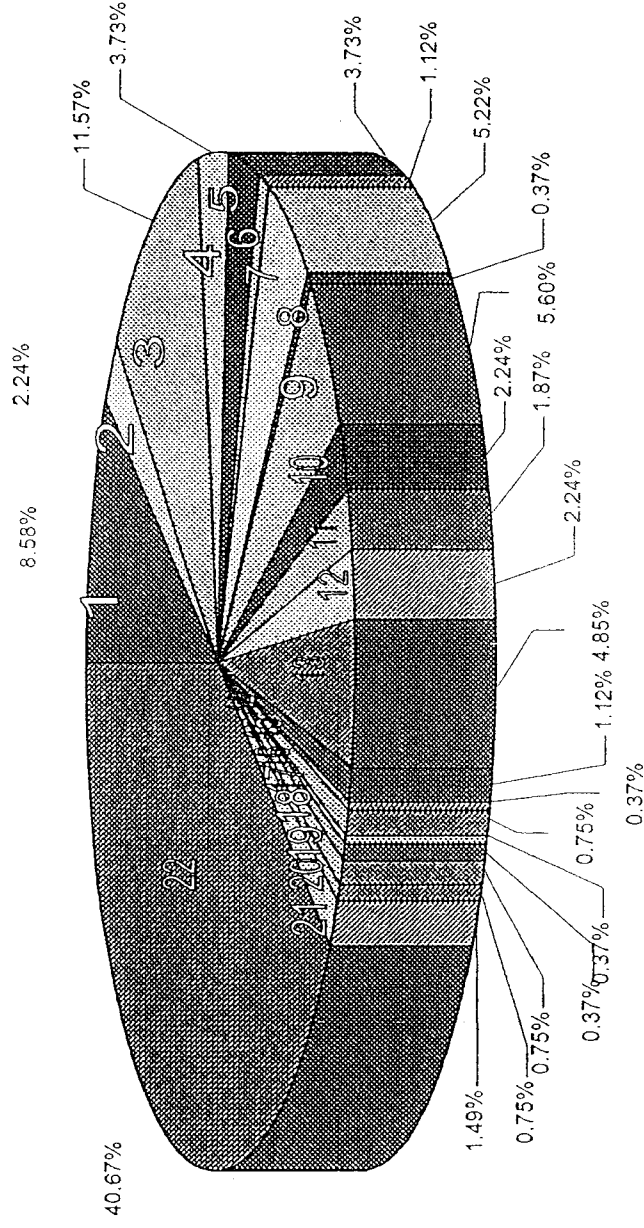
๕.๒ แม้ว่ามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๕ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ และปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอีก อีกทั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีการเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่หน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่องโดยการอบรม สัมมนา รวมถึงมีหนังสือตอบข้อหารือ แจกแนวทางปฏิบัติและคำวินิจฉัยอย่างเป็นทางการและแจ้งผ่านทางสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี แต่ก็ยังมีหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักการคุ้มครองสิทธิรับรู้ของประชาชน

หน่วยงานของรัฐที่ไม่เข้าใจหลักการและกลไกการคุ้มครองสิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้พยายามมีหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอความเห็น ว่าสมควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๕ เสีย โดยให้เหตุผลว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและการบริหารงานของราชการของหน่วยงาน ในประเด็นนี้พิเคราะห์ได้ว่าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้าใจหลักสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๕๖ ได้บัญญัติไว้ และไม่ให้ความสำคัญต่อกระบวนการคุ้มครองสิทธิรับรู้ตามกลไกของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งไม่พยายามศึกษาทำความเข้าใจให้่องแท้ในสาระสำคัญและวัตถุประสงค์ของมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวมถึงไม่ได้ตรวจสอบแนวคำพิพากษาของศาลปกครองที่ได้วินิจฉัยกรณีที่เป็นปัญหาทำนองเดียวกันเป็นที่ยุติและถือเป็นบรรทัดฐานไว้แล้ว ก่อนที่จะจัดทำความเห็นเพื่อเสนอให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ในเรื่องนี้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ในฐานะประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ยืนยันให้กมตคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ไว้ต่อไป

ภาคผนวก ๘

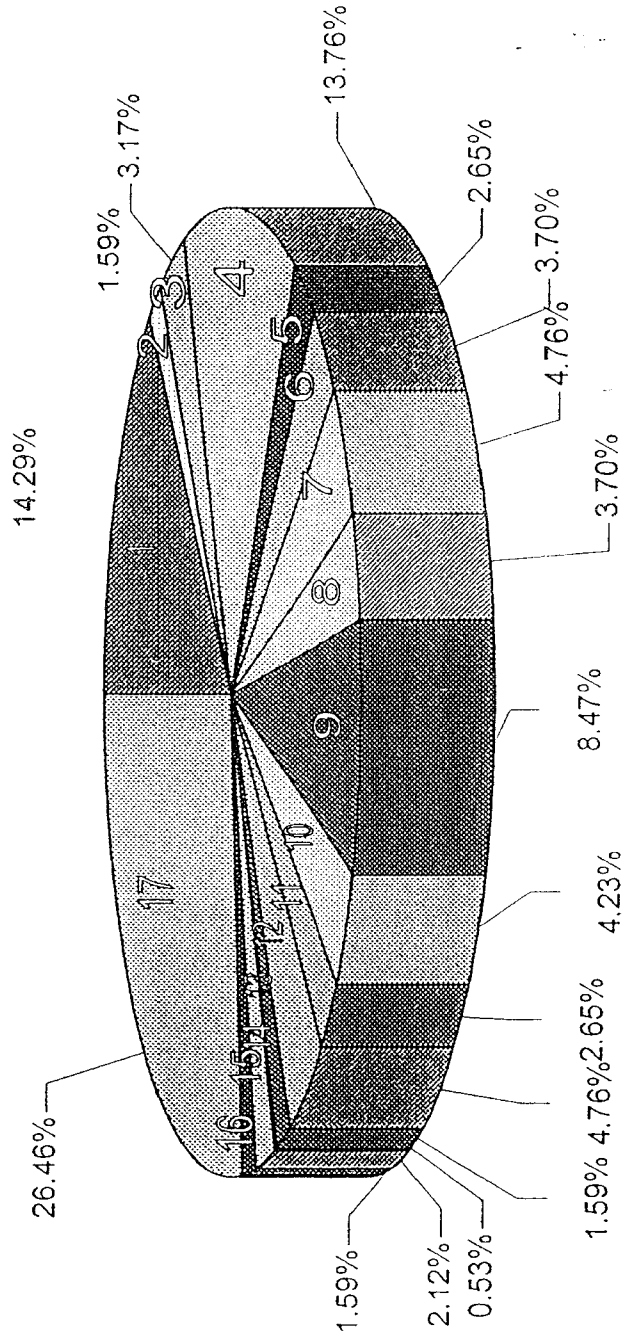
๔ ๙ เรืองรองเรียมจำแหกตามหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม ปี 2551

1. ส่วนราชการอิสระ 3. กระทรวงศึกษาธิการ 5. กระทรวงการคลัง 7. กระทรวงสาธารณสุข 9. กระทรวงมหาดไทย 11. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 13. กระทรวงยุติธรรม 15. กระทรวงพาณิชย์ 17. กระทรวงต่างประเทศ 19. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 21. หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค	2. สำนักงานกฤษฎีกา 4. กระทรวงคมนาคม 6. กระทรวงพลังงาน 8. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 10. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 12. กระทรวงแรงงาน 14. กระทรวงวัฒนธรรม 16. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 18. กระทรวงกลาโหม 20. ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักงานกฤษฎีกากระทรวงหรือทบวง 22. หน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

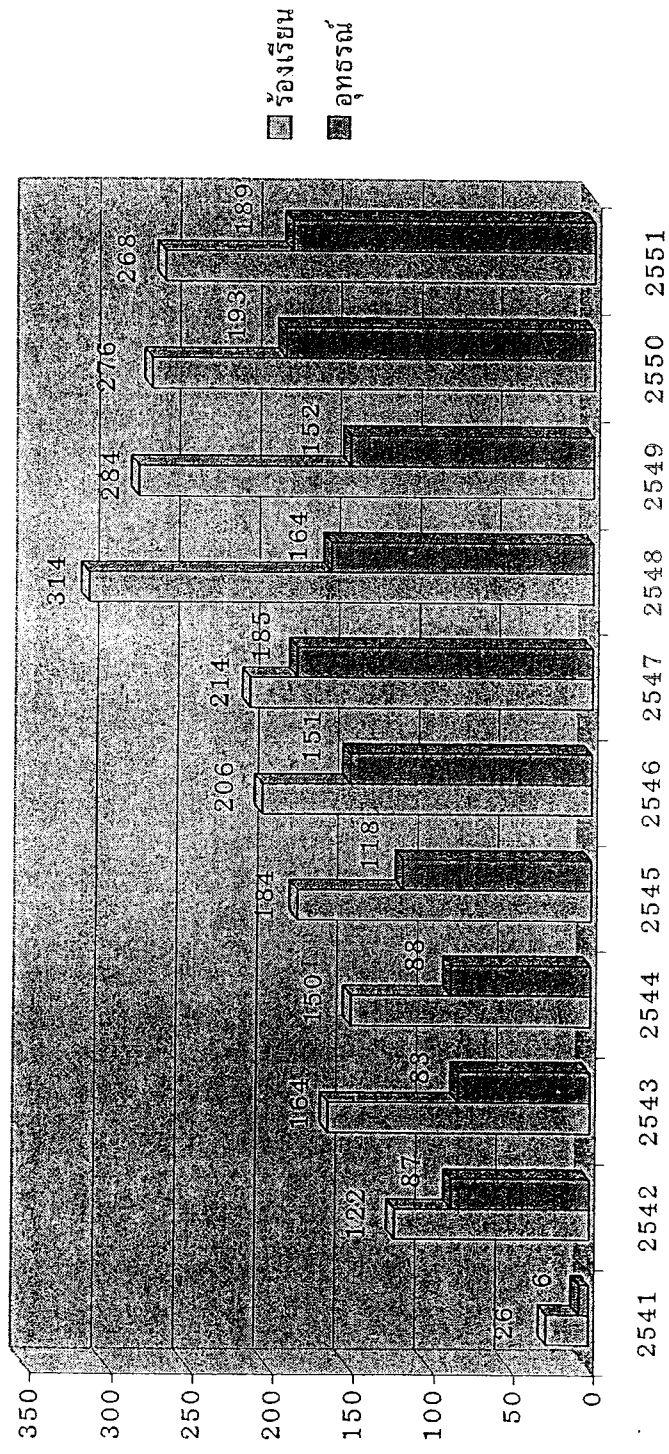
เรื่องยุทธวิธีจำแนกตามหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม ปี 2551

- 1. ส่วนราชการอิสระ
- 2. ดำเนินการรัฐมนตรี
- 3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 4. กระทรวงศึกษาธิการ
- 5. กระทรวงคมนาคม
- 6. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 7. กระทรวงสาธารณสุข
- 8. กระทรวงมหาดไทย
- 9. กระทรวงยุติธรรม
- 10. กระทรวงแรงงาน
- 11. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 12. กระทรวงอุตสาหกรรม
- 13. กระทรวงพาณิชย์
- 14. กระทรวงมหาดไทย
- 15. กระทรวงการคลัง
- 16. กระทรวงการต่างประเทศ
- 17. หน่วยงานการบริหารส่วนท้องถิ่น

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

แผนภูมิแสดงจำนวนร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2541 - 2551

หมายเหตุ: สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2551 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม

ป. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖

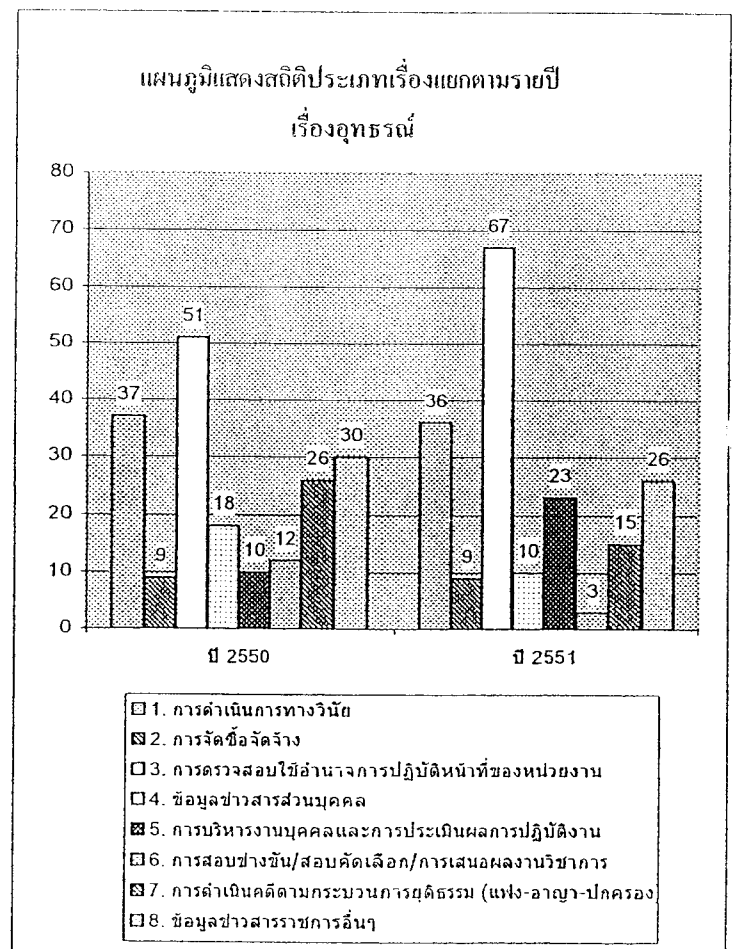
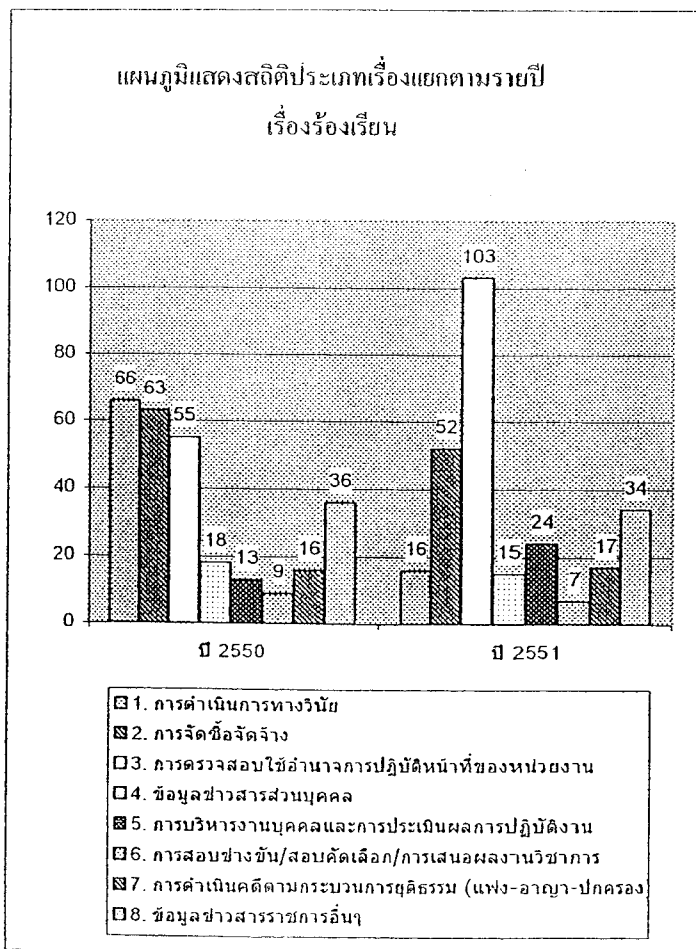
[illegible]

หมายเหตุ: สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2551 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม

สถิติประเภทเรื่องแยกตามรายปี

ประเภทเรื่อง	ปี 2546		ปี 2547		ปี 2548		ปี 2549		ปี 2550		ปี 2551	
	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์
1. การดำเนินการทางวินัย	13	20	27	40	26	53	21	33	66	37	16	36
2. การจัดซื้อจัดจ้าง	47	7	43	27	75	20	79	16	63	9	52	9
3. การตรวจสอบใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน	42	50	67	46	99	36	76	41	55	51	103	67
4. ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	6	13	14	22	18	14	17	12	18	18	15	10
5. การบริหารงานบุคคลและการประเมินผลการปฏิบัติงาน	18	6	6	18	28	8	18	12	13	10	24	23
6. การสอบแข่งขัน/สอบคัดเลือก/การเสนอผลงานวิชาการ	5	7	4	10	7	3	17	5	9	12	7	3
7. การดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม (แพ่ง-อาญา-ปกครอง)	23	20	12	12	34	16	16	21	16	26	17	15
8. ข้อมูลข่าวสารราชการอื่นๆ	52	28	41	10	27	14	40	12	36	30	34	26
รวม	206	151	214	185	314	164	284	152	276	193	268	189

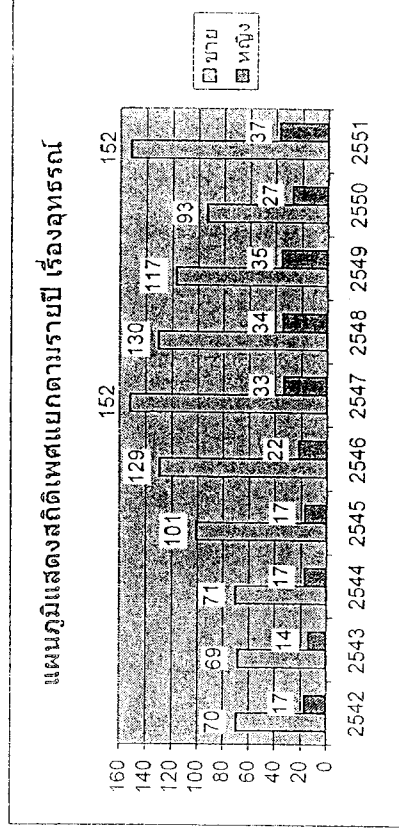
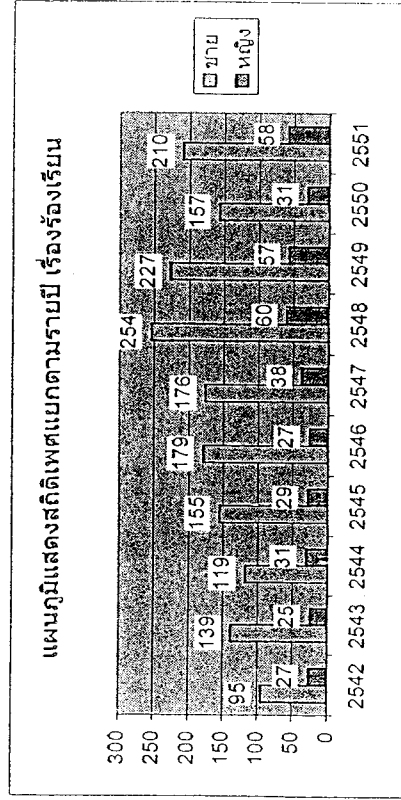
หมายเหตุ: สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2551 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม

สถิติเพศแยกตามรายปี

เพศ	ปี พ.ศ.																			
	2542		2543		2544		2545		2546		2547		2548		2549		2550		2551	
	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์
ชาย	95	70	139	69	119	71	155	101	179	129	176	152	254	130	227	117	229	150	210	152
หญิง	27	17	25	14	31	17	29	17	27	22	38	33	60	34	57	35	47	43	58	37
รวม	122	87	164	83	150	88	184	118	206	151	214	185	314	164	284	152	276	193	268	189

หมายเหตุ: สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2551 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม

สถิติอาชีพแยกตามรายปี

ลำดับที่	ประเภทอาชีพ	แยกตามรายปี																			
		2542		2543		2544		2545		2546		2547		2548		2549		2550		2551	
		ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์
1	จนท.ของรัฐ	26	28	74	37	52	44	66	45	82	55	74	68	100	73	82	67	85	72	67	87
2		7	17	8	3	3	4	7	6	4	6	12	6	16	1	12	6	3	3	3	0
3	นักธุรกิจ/พนักงานบริษัท	35	8	33	24	44	16	39	25	32	20	25	33	52	23	54	18	44	28	28	20
4		3	4	0	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	2	1	11	3	2	2	5
5	NGO	2	2	4	2	2	1	2	2	1	0	1	0	3	0	0	0	1	0	3	0
6		1	0	0	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	นักการเมือง	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	2	0	2	0	1	1	6	6
8		38	21	41	13	45	19	67	35	85	65	94	74	125	59	121	58	136	83	150	73
9	ศาล	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
10		10	6	4	2	2	2	2	1	2	1	4	7	4	14	6	2	0	4	6	3
	รวม	122	87	164	83	150	88	184	118	206	151	214	185	314	164	204	152	276	193	268	189

หมายเหตุ: สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2551 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม

